

zerint Szieber
centia hiteles
perügylővé
alajos esküdt
d hó 24dik
3)

és fizetési te-
csöd alá vo-
é. szeptember
t azon meg-
zky Pál, per-
nkösd hó 24.
3)

Kecskés An-
nek megjele-
közhirretétel
szky István,
t pünkösdi hó
3)

ics Fülöp el-
s 21dik nap-
perügylővé
ett adatik tu-
3)

keztében szo-
sef tolnai la-
ett ki, töme-
g Kis Feren-
ben.
3)

maföldvári la-
s 7re kitűzött
nek f. é. febr.
tázezen újabb
2. évb. 3)

dper

lebeli füszer-
férje tömeg-
dósságait alá-
ul. 4ét tűzvé-
erte azzal kör-
pedig Zvekit

ent meg:
c z k e p ö k ;
bl F-től.
0 kr. pengő
3)

s fia
lent munka

ve 50 kr. p.p

észiint januar
gy naptól.
hogy elegen-
30 kr. vált.
éges egyszer-
ezen garma-
ramaradásban
érléshez nem

unap Aradon
uteza 44dik
6)

enne helységé-
zárszékjogok
el, f. 1842. évi
on ugyancsak
tandó árverés
ptól egymás-
zonbérbe fog-

si 's pesti or-
v end é g fo-
Egerfelé vivó
g a d ó. — 3) A

elsőbbre 200,
int bánatpénz
ésre ezennel
3)

PEST.

M. jelenik e politikai, tudomán-
yos és művészeti lap minden
hét kétszer: Szerdán és Szom-
báron, két-két lven. — Hirlője
közül minden hirdeményt egy
négyes szelet sorától három
ezüst krét.

VILÁG

1842.

Előfizetheti helyben a szer-
kesztő-hivatalban (Sebestyén-
utca 288 sz. alatt, földszint)
félre postán G, különben 5 e.
forinttal, az országban minden,
azonkívül csak a cs. kir. fő-
postahivatalnál Bécsben.

Szombat.

— 47. —

Junius 11.

TARTALOM:

Magyarország és Erdély. Nyugalmas.
— Adalék rendőri intézetünk ismertetéséhez. — Né-
hány komoly szó a P. H. szerkesztőjéhez. — Fővá-
rosi hírek. — A Vakok pesti intézetére május hó-
napban gyűlt adakozások. — Pest megyei közgyű-
lés. — Bars megyei tisztválasztás előzményei; — a
választott tisztikar. — Tudósítások Abauj- és Ung
megyék közgyűléséről. Erdélyi országgyűlés.
Külföld: Németország. (Hamburg hely-
zetéről 's életéről)
Spanyolország. Espartero-lakoma. Növe-
kedő pénzsükség. Új forradalmi terv.
Nagybritannia. O Connel nyilatkozata a
repeal ügyben. Victoria királynő, 's az orosz czár
segélyajándéka Hamburg részére. — Háztulajdonosok
nyerészkedésvágya Good nevű gyilkos kivésztésekor.
— Legújabb.
Franciaország. Új összeesküvés.
Oroszország. Orosz hadmunkálatok a Kau-
kazus ellen.
Vegyes közlések.
Or. A napkeleti vallást követő oláhok Erdély-
ben. — A központosításról. (Folytatás).
Hirlő. Hivatalos jelentések. 'sat.

Magyarország és Erdély.

Ó cs. 's apost. kir. Felsége Weichard Jánost,
a temesvári bécsi érteki 's fiók banki bevaltópenztár
ellenőret, negyven-évi hiv. szolgálata tekintetéből,
eddiggi egész fizetése meghagyásával, érdemlett nyu-
galomra bocsátani méltóztatott.

Pest, junius 11kén 1842.

Adalék rendőri intézetünk ismertetéséhez.

Minden egyoldalúság hibás; de az, ki tör-
tént dolgokat csak azért beszél el egyoldalulag,
hogy valakit köznevetségnek és gúnynak tessen
ki, — az nemcsak hibát, de bűnt követ el; és
sok tekintetben gonoszabb azon rágalmazónál, ki
másról roszt kohol: mert illy koholmányok a-
laptalanságát bebizonyítani könnyebb, mint a tör-
tént dolognak egyoldalu 's ferde előadását kiiga-
zítani; az emberek legnagyobb része hajlandóbb
levén a roszt elhinni, mint az igazolást elfogad-
ni. Időszaki sajtónk némelly orgánjai különös
gyönyört lelnek a városi hatóság, leginkább pedig
a rendőrség eljárását éles, és nem ritkán gyalázó
bírálgatás alá vonni; és szeretnek minket holmi
legyezetésről, sötétkedésről, 's a jó ég tudja
miről gyanúsítgatni, mivel nem vagyunk
kések minden piaci pletykát dobra fitni, azt jobb-
ra-balra csavarva glosszágnai, 'sat Távolyagunk
azon elv pártolásától, hogy a hatóságok intézke-
dési vagy mulasztásai most, midőn minden egyéb
az időszaki sajtó nyilvánossága alá vonatik, kivé-
telkép minden szó nélkül maradjanak; legkevés-
bé tudnánk pedig megnyugodni abban, hogy a
hiányok- és visszaélésekről, melyek megyei vagy
városi hatóságok egyes tagjaitól követtetnek el,
akár a hirlapokban, akár másuton említés ne tés-
sék. Illy figyelmeztetés, bár egyes tisztviselők-
nek kedvetlenül esik is, igen sok tekintetben csak
üdvös következtetés lehet: mert a rövideszünek
más esetekben tanulságul szolgál, a roszakaratut
háttérbe nyomja, a lomhát serkenti, és a könnyel-
müt vigyázóvá teszi. Azt is igen jól tudjuk, hogy a
hatóságok emberekből állanak, következőleg hogy
azok között, kikre a közdolgokbani eljárás bizva
van, rövidlátásnak, roszakaratnak, lomhák és
könnyelműk is találtnak; és ezen emberi gyarló-
ságok természetes káros következményei annál
többször érezhetők a közdolgok kezelésében:
minél kevésbé gátoltatnak kellő, sükeres, külön-
ben pedig akár honnan eredő ellenőrködés
által. Azt ohajtjuk mi, hogy illynemű hibák, hi-
ányok és visszaélések, higgadt kebellet, és csak
az igazságnak — mely a közjónak leghatalmasb
alapja — hogy, mondjuk, az igazság határai közt

hozassanak fel, és érintessenek az olvasó közön-
ség előtt. Ezen igazságos közlést pedig joga van
megkivánni az érdekllett egyes tisztviselőnek zinte,
mint az egyetemes hatóságnak is; de joga van
még magának az olvasó közönségnek is, mely ha
mindjárt a sok összeférezelt fufangos pletykán
sokszor jóízűt nevet is, mind a mellett a hatóság
iránti tiszteletet, bizodalmat és az annak eljárásá-
bani megnyugvást a társadalmi élet nem csekély
nyomadéku kincsének nézi; mely ha esőkentetik,
vagy elrabolatik, a társaság minden polgára nemcsak
szellemi, de — legalább közvetve — anyagi jólétében
is háborgattatik; és — mi a dolognak legroszabb
oldala — mintegy feljogosítottnak véli magát a
hatóság legüdvösebb rendelményit is semmibeve-
ni; sőt a közrendnek, mihelyt saját személye
vagy érdeke illetetik, ellenszegülni! Ezek elmon-
dására egy igen tisztelt elvbarátunk közlése által
éreztek magunkat felhivatva, ki mult napokban
szemtánuja volt egy jelenetnek, mely a főnebbi
eszméleteket ujra hatalmasabban költé fel bennünk,
's mely velünk ezen elméletek igaz voltának nagy
sulyát újabban érezteté. — Az eset következő:
„Az úgynevezett országutról a váci — most mun-
ka alatt lévő — utra menvén át, hatalmas zaj és
lármá által figyelmessé levék (mond igen t. elvba-
rátunk) mikép a Gyertyánfyféle ház előtt két vá-
rosi hajdu számos alsóbb osztályu izraelitával
küzd, vagy is inkább verekedik. E jelenetet min-
denkép nagy botránynak nézvén, 's bizván azon
körülményben, hogy előbbi viszonyimnál fogva,
mind a két veszekedő fél előtt nemcsak isméretes
leszek, hanem a veszekedők lecsilapítására ele-
gendő tekintélylyel is bírandok, nem késtem a zaj
színhelyére sietni. Reményem némelly részben
valósult is: mert megjelenésem a már annyira
hevesse lett csatázásnak, — egy hajdu t. i. és
több zsidó a földön hentergett — véget vetett, és
a történet okai miatt tett kérdésimre is — lega-
lább husz szájból egyszerre — választ kaptam.
Megtudtam tehát, mikép a városi hatóság vidéki
zsidóknak az itteni házalást csak úgy enged meg,
ha előbb nála magokat bejelentik, és becsületes
magokviseletéről hiteles bizonyítványokat mutat-
ván elő, engedelmi czédulát kapnak. E rendszá-
bály már azon okból is fölötte czélszerű, sőt szük-
séges: mert a vidéki házaló zsidók nagyobb ré-
sze veszedelmes tolvajlásra, vagy legalább org-
zadaságra igen hajlandó emberekből állván, a
közbátorságot tetemesen veszélyeztetik, 's a lo-
pott holmi utáni kutatásokat meghusitják: azt a-
zonnal Tinnyére, Zsámbékra, Vácra, Péczelre
vagy legalább Ó Budára szállítván. — A király-
uteza szegletén őrtálló városi hajdu egy illy háza-
ló zsidót igazolása iránt megkérdezvén, miután
egy részről azt, hogy Vácra való, megtudta,
másrészről pedig tapasztalta, hogy a városbani
házalásra szükséges engedelm- jegy nélkül
szükkölködik, kötelességéhez képest azt a város-
házához akarta vezetni; hanem az izmos fiatal zsi-
dó ellenszegült: miből szóváltások támadván, min-
dig több és több, leginkább zsidónép csődült
össze; azon összecsoportozás egy másik közel ör-
ködő városi hajdut is arra bírt, hogy őrtársához
tekintsen, 's látván annak szorultságát 's olég-
telességét, segítségére akart lenni hivatalos kö-
telessége teljesítésében. A zsidóság azonban, fő-
leg pedig egy száraz, alacsony testalkatu hajhár,
a váci házalót — mint állítá talpig becsületes emb-
bert, ki holmi városi czédulára nem
szorúl (!), — annál hevesbben merészkedett
pártolni, sőt a két hajdut erőszakosan is akadá-
lyozni, mert ezek, az ellenszegülő bevezetendőre
nézve kezöket is használni kénytelenek voltak. In-
nen kerekedett az oklözés, a viaskodás és a már

részbeni viszonos földredöntögetés. — Miután a do-
log e fekvését nagy nehezen kitanultam, csöndesen
és szép szóval meginttem a felbőszült zsidóságot,
mondván, hogy a hajdu csak kötelességét telje-
síti, 's őt abban senki ne háborgassa; ezt hoz-
ván magával a jó rend, a közbátorság, sőt a hely-
béli házaló zsidóságnak önhaszna is. Azonban
mintha e tekintetben már süketeknek szólanék,
komoly de csöndes intésimnek semmi sükere nem
lön: sőt a hajduk részéről tett minden legkisebb
mozdulat, mely az illetőnek megfogására czél-
zott, azonnali erőszakos megakadályozást vont
maga után, és én meggyőződtem, mikép a két
hajdu végrehajtani semmit sem képes; azért is oda
utasítottam őket, hogy a főellenszegülőket neveit
feljegyezvén, a városi kapitányhoz menjenek, és,
ha szükséges lenne, tanúbizonyiságomra is hivatkoz-
ván, beszéljék el az egész történetet, kapitány ur
további parancsait veendő. — Eddig a jelenet;
mi történt tovább? nem tudjuk; ámde ez esemény,
mellynek valóságaért kezokedhetünk, elevenen
érezteté velünk azon szomorú igazságot, miszerint
nálunk a törvényekkel, felsőbb rendelkezéssel, és
általában a közrend szoros megtartásával a társaság
egyik osztálya sem gondol; hogy azon roszt példa
után, melyet főrendü uraságoknál kezdve, a kö-
zéprend minden fokozatu emberei is szünet nélkül,
és a társasági közélet majd minden jelenetében
naponkint nyujtanak, a legalsóbb osztály is híven
indul! Azt ugyan, hogy a helyhatóság hanyag,
szunyadozó, gondatlan, hogy közrendet így meg-
így nem eszközöl, vég nélkül mindenki, 's töb-
ben sértegetve és gyalázva is emlegetik; ha azon-
ban ránk kerül a sor, 's tőlünk függ a közrend
miatt korlátozni kívánságinkat, elállani feltett
szándokunktól, megtagadni saját hiúságunkat,
vagy viszketegünkét, és megszenvedni a megszo-
ritást — akkor a helyhatóság rendelkezését hibáva-
láságnak tekinteni, vagy épen semmibevenni, sze-
mőlyi vagy rendi kiváltságinkat ellenőbe állítani, a
közszabályok fogantatvételét zsarnokságnak ki-
áltani, sőt az eszközölő egyéneknek vétkes, de vi-
tézsgének vélt ellenszegülést, erőszakot, és min-
den kitelhető méltatlanságot elkövetni — igen ké-
szek vagyunk! Hányszor rendeltetett meg, és
hányszor hirdettetett ki, hogy az utcákon vagy
hidoni sebes kocszás és lovaglás mindenkinek
tilalmas? és nemde a főosztálybeliek — igen ke-
vés kivétellel — leginkább azok, kik ehé épen-
séggel nem akarják magokat alkalmazni? A bal-
esetek, legázolások 's egyéb káros következtés az
illy rendőrségi szabályok elleni kihágásoknak,
majdnem mindennapiak: azonban a magokat ma-
gosb születésü, vagy csak nemesi osztályhoz is
sorozó egyének, rendszerint, minden fenytüket
kikerülhetvén, a dolog csak a régiben marad, és
a közbotrány közroszalást ugyan, de egyszersmind
helyhatóság iránti engedtelenséget gerjeszt a
pörnép soraiban is! — Ezek így levén, igen ozél-
szerűnek, 's az okosság szabályival sokkal inkább
megegyezőnek hisszük, ha előadásában illyes o-
seteknek, midőn a közrend fentartására ügyelő
helyhatósági hivatalosak szóbajönnek — ha már
a hatóságot vagy eljáró egyéneit kimélni elég jó-
akaratumk nines — legalább szorosan az igazsághoz
tartani magunkat 's nem csigázni az eseményt
erővel oda, hogy a kihágókat pártolva, csak a
helyhatóságot gyalázzuk: habár e vagyama tiszt-
viselőt, vagy a szegény hajdut egy kis balfogás,
vagy épen gyöngédtelen bánásmód miatt vádolhat-
ni is; mert gondoljuk csak meg, uraim, vajmi
nehéz helyzete van annak a szegény hajduknak,
kinek szép szavára senki sem hallgat, és ha erő-
sebben fog kötelessége teljesítéséhez, még ép
tagjait is veszélyeztetni! — Minden alkalommal, mi-

dön illy elferdített tény-elbeszéléseket, 's kiméletlen kifakadásokat olvasunk, vagy hallunk a hatósági rendszabályok végrehajtói ellen, varázserővel szeretnénk bírni, hogy a nagyböleségű bírálót csak egypár napra amolyan városi hajdúvá változtathatnók, mert így — ha a főbbihez hasonló egypár jelenetben a hajtókás kabátban tettleges részt veendett — sikerülne talán öt nyelve fulánk-jától megfosztanunk, és józanabb 's igazságosabb gondolkozásra hozhatnók!

Néhány komoly szó

a Pesti Hírlap Szerkesztőjéhez.

A Pesti Hírlap szerkesztője a tágulni kezdett időszaki sajtó téréen a nemzet nagy kérdéseit azzal vélvén feloldhatandóknak, ha elvont, 's honunk jelen viszonyaira nagy részben nem alkalmazható eszméi iránt virágzó szavai segélyével a nemzet felhevülését eszközli, ingerült lelke gyulasztó melegebül meríté Vezércikkjei szavait, mik, ha a nemzet józanabb jelleme ellen nem áll, könnyen honunkat is hasonló ingerült beteg állapotba helyezik.

E jellem szilárdításához más nemzetek intő példáján kívül, honunk legjelesb fiainak ketteje nem csekély részben járula, kik egyszersmind szerkesztő urat azon utra figyelmeztetek, mellyen honunk átalakulása kétes korszakában üdvösen lehet működni; de ön mint a nagy ocean, hiú gátokat nem ismervén maga magának szab határt, 's lelkesebést ébreszt még most is hol meggyőződés szükséges; — 's ingerült ön maga, — a nemzet irányában is kezdett haláttalan sisyphusi munkáját folytatja, sőt azon ingerültséget, mellyel a haladás kérdésiben olly károsan működött, átviszi a polemia mezejére is.

Ez utolsó téren legyen ám kedve szerint, 's higye el egyszersmind, miszerint mi viszonzási 's több egymást követő vezér-, 's nem vezércikkjeit érdemlett hallgatással valánk mellőzendők, ha mint már egyszer kijelentők, honunk érdekében lenni nem látjuk volna e tekintetben is ismerni 's ismertetni azt, kivel annyi sok dolgunk van; — nem ugyan többé a polemia téréen,*) de azon pályán, mellyet mindkettenközös, ha bár különbözőleg kezelt hivatásunknak vallunk, — itt már gyakran találkozandunk; okokkal fogjuk czáfalni tévtanait, érdemlett alakban előtűntetni követelési modorát, halmozott sok szép szavait devalválni, állításait czifra köntösétől megfosztani; — 's ezeken kívül honunk érdekében szerényen javasolni mind azt, mit meggyőződésünk szerint rá nézve jónak 's hasznosnak tartandunk. — 'S e működésünkben nem fog bennünket visszatartóztatni az ellenünk használt 's használandó fegyvernek mineműsége; miért bár ha minmagunk csak férfias fegyvereket szokván használni, 's ekkorig tisztelt politikai ellenünk által csak illyenmüeket szemlélvén ellenünk használtatni, jogosítva volnánk szerkesztő úrtól is ezt megkívánni, tudjuk még is, hogy szentebb honunk ügye, mint bárkinek ellenkező fellépését hallgatásunk mentsegeül használhatnók; nem rettegünk vissza hivatásunk többi kellemelenségi által; — azon fenyegetőzést pedig, hogy mennykövel**) suttand bennünket, tiszteletteljes mosolygással veendjük***) 's ezekből, mik szerint eddigi lépéseink is intézve valának, tudhatta volna már szerkesztő ur, mik vagyunk mi a „Világ“ irányában; de ezzel be nem elégülvén, „Polemia“ című cikkében az „igen helyesen választott „Nosce te ipsum“ motio után Gurli-féle kíváncsisággal bennünket így üdvözöl:

*) E téren közbejött discussiókat kérjük olly intermezzonak tekintetni, mellyet sem fel nem hívánk, sem el nem kezdünk. — 's csak szükség esetében folytatandjuk. — Jó volna azonban, ha szerkesztő urnak eszébe jutna, hogy mi is, ő is a nemzet irányában egy parányi porszem, 's így feledhetnők édes magunkat, midőn a nemzet érdekében működünk.

**) Pesti Hírlap 150. szám 411. lap 37. sor. A.

**) Lás a szerkesztő ur, illy szavak in circa azok, mikről mi azt mondók, hogy devalváljuk. 'S ha őt tulajdon állítása szerint a „mennykösdorót“ Jupiternek nevezzük, 's hozzátesszük, hogy a hamis istenek országglása megszűnt, azok pedig, kik így akarnak szerepelni, egy kevésbé magukat nevelésesekké teszik, ezt már csak nem veszi személyeskedésnek? Hisz ugy suttanban mennydöröghet ollykor, csak előre ne hirdesse.

„A — ur a kétszer névtelen „Világnak“ meglehet actionarius, meglehet vezére, meglehet mindene“; mi pedig ezen aszszonyi kíváncsiságot boesánandó bűnnek tartván ezennel kétkedéseit örömmel feloldjuk.

Vagyunk-e a Világnak actionariusai? hogy érti szerkesztő ur az actiákat, nekünk jövedelmet hozókat? Illy értelemben nem vagyunk és soha sem is leszünk e lapnak actionariusai; — 's pedig nem azért, mintha rendes kezelés mellett szépen jövedelmező lapunk részvényeiben osztolni jó nem volna; nem is azért, mintha e jövedelemben ha akarnók nem részesülhetnénk, sem azért, mintha szegényeknek tartanók munkánk érdemlett díját követelni; de azért, mert — illy értelemben részvényesnek lenni nincs akarunk. Egyébkint munkánkban egy pár actiákkal szolgálunk e lapnak; filléreskéek, mikkel nemzetünknek áldozunk, senkiül érettek jutalmat nem kapván 's nem várván.

A „Világnak“ vezére vagyunk-e? — Ez már Szerk. ur részéről hiúság. — Ön vezér, talán csak hasonallású vezérrel van szándoka küzdeni. — Ez esetben nem szolgálhatunk, — egyszerű munkatársa vagyunk mi e lapnak; 's ha bár elvbarátink bizalma e lapban nagyobb befolyással ruházott is fel bennünket, azért vezérséget nem affectálunk.

A „Világnak“ mindene vagyunk-e? Szerk. ur ismét Jupiter! Minap a nemzeti újságot méltó haragjában megsemmisíté; most bennünket mindecsit. — Nem uram, megelégszünk avval is, mi jelenleg vagyunk, többre pedig semmi esetre nem vágyunk. Szerkesztő urat egyszersmind megnyugtathatjuk, hogy mi e lapban sokkal kevesebbek vagyunk, mint ön a P. H. ban, ki a vezéri, szerkesztői, 's actionariusi szerepet olly szép harmoniával tudja egyeztetni. — E felelettel tartozánk szerkesztő ur indícsret kétkedésének, tartozánk minmagunknak kik nyilvánosság emberei lévén bármely titkos műhelyben, minek lapunkat elkeresztelni kegyeskedik, titkos szerepet játszani nem szoktunk.

Van még egy állítása, mit szó nélkül nem hagyhatunk: mondja t. i., hogy mi e lapnak realis szerkesztője nem vagyunk, 's ebben tökéletes igazsága van; — de hozzá teszi ezt is; 's ezt becsület jelül kívánjuk mondani, — Igy tehát szerinte szerkesztőnek nem lenni becsület, — mi tehát az: szerkesztőnek lenni? — Érzé ön, szerkesztő! állításának súlyát? Vagy itt is a Pesti Hírlap szerkesztősége kirekesztő szabadságot követel? — Nincs szándokunk e gondolat fonalát továbbra követni, obajtható minden esetre a lévén: kerültesse nek illyen kifejezések, mellyek, tudjuk 's illetőleg hiszszük, hogy a két szerkesztőség közül egyet sem érdekelhet sértőleg, még is az ingerültséget olly fokra emelhetik, minőt a Bishop-féle ügyben már is nem csekély botránnyal szemlélünk. *)

Igy lép fel az, ki tiz — ? — évi journalistikai tanulmányait kérkedve emlegeti! — 'S mi a tizhez két hosszú gondolatjel közé egy kérdésjel ismételve tévén, — megmondjuk e jeleknek értelmét, és meg mondjuk Szerkesztő urnak, ha nem tudja, vagy tudni nem akarja azt is: hány esztendő journalista ő. — Mult esztendei januar elsejétől egész mostanig működik e téren, 's tovább egy perczig sem; — ha csak országgyűlési tudósításit is journalismusi működésnek nevezni nem szándékozik; — de akkor az elemi iskolát is nevezze egyetemnek; — az országgyűlési tudósításokban dictando kelle azt írni, mit mondatni hallott, ha szándoka vala: hű tükre adni a lefolyt országgyűlési tanácskozásoknak — 's e téren legfőljebb egy rossz gyorsíró szerepet viselé; journalistáét semmi esetre; — számítsa le ez időt és journalisticai működéseinek maradéka egy és fél év. 'S ezért a tiz évhez a két gondolat, és egy kérdő jel! Hogy ez által nem vala szándokunk három keserves éveit emlékezetbe hozni, tudhatta

*) Botránnyak nevezzük azt miis, 's annak, kétségkívül, a t. közönség is. A pert mi mult számunkban befejeztük; hogy újra fölmelegítetett, oka nem mi vagyunk; valamint annak sem, hogy a P. H. által az irói névtelenség és szerkesztői felelősséget illetőleg felhivatva, erre mai számunkban nem nyilatkozhatunk. Válaszunk kész, és a közbejött akadályok megszűnésével — mi, úgy hiszszük, pár nap alatt megtörténendik — azt legott adni fogjuk. Sz.

volna épen szerkesztő ur, — ki legjobban érezheti, hogy későbbek vagyunk sebeket gyógyítani, mint a sebfelszázgatásban gyönyörködni. *) — Nem tudjuk mi, uraim! bárkinek fájdalmait is gúny tárgyaul tenni, — de a férfi szájából ismételve ömledező panaszokat egy különös érzés nélkül nem hallhatjuk, és eszünkbe jönnek mindannyiszor a következő szavak:

„Nur die Weiber dürfen klagen,
Klage ziemt dem Manne nicht;
Und zwängt man ihn Leiden tragen,
Schweigt Er, wenn das Herz auch bricht.“

A.

Fővárosi hírek.

† Pest, jun. 11én. A mult számunkban említett méltánylatos esethez, hogy Hild építész tiszteleti polgárjoggal ruházott fel, ujjában egyet csatolhatunk, azt t. i., hogy a nemes városi tanács m. Festetics Gusztáv cs. k. kamarás urat azon tekintetnél fogva, hogy e nemes család főleg Festetics Gusztáv ő nga befolyása alatt már számos érdemet tőn a városra nézve különféle adományokkal, segélyekkel, legujabban pedig az által, hogy a Josephinum árvaházra telket ajándékozott, — szinte tiszteleti polgárrá nevezte. — Ő hűsége primás K o p á c s y jótékonyágának, 's főpapi hivatásának ujjában méltó példáját adá, midőn a polgári kórház számára alapítandó igralmas apácák részére 4000 pengő forintot ajánlani méltóztatott, ezen felül pedig a városnak 800 pengő forintot adattott át, hogy azt saját belátása szerint a kórház, Josephinum, és gyermekkórház közt illető részekben ossza el. — Tegnapelőtt sajátnemű zavar 's rendbomlás nyilatkozott városunkban. A szabólegények t. i. oda hagyván munkájukat a városligetbe csődültek össze, 's ott nagy tömegben tanyáztak. Mig hivatalos adatok szerint pontosan előadhatnók a dolgot, csak annyit említnék, hogy mintegy negyvenet befogtak az nap délután, a többi szertefutamlott. Ejszaka azonban újra összecődültek a városban tömredék nép, 's az országház ablakait, hol most a városi hivatalok vannak, kövekkel bezuzák. Mondják, szónoklások is intézettek éjjel a békétlen csoporthoz, melly utóbb eloszlott. E sajátnemű demonstrációnak okául felhozzatik bizonyos mennyiségű fizetés, mellyet a szabólegények, a kórházi pénztárba fizettek, hogy ki közülök megbetegszik, ott ápolást nyerjen. Azonban, hogy mendedondák, sejtetegetések 's valótlanságok után ne induljunk, a dolog mibenlétét hivatalos adatok után közlendjük. Jun 9kén a már többször adott „Fehérék“ című francia szabású 's hatású dráma adattott. Lendvay ur Sir Patrik szerepét a darab vége felé szembetűnőleg jobban játszá, mint elején. Laborfalvi k a egyáltalán hidegen 's érzés híjjal játszott, — egy két pontot kivéve, például a leányváli találkozást. — Sir Patrik, a darab hőse, olly alak, melly iránt sem érdeklél, sem részvétell, sem sajnálattal, de még csak megvetéssel sem lehetünk, mert aljassága és elvetemültsége, mellynek tengeri körűl az egész darab forog, annyira fel van csigázva, 's egyetlen egy fényponttal sines szelídítve, hogy gonoszságainak összehalmozása, de főleg azoknak saját szájával hideg 's közönyös megvallása nem annyira bosszantó mint neveléses. — Hétfőn (Jun. 13kán) adattandik bérszűnettel Lendvayné javára először, „Senneterre marquisnő“ vigjáték 3 felv. Irták Melesville és Duvevriert. Fordította Egressy Penj. a magyar tud társ. költségén. — Mult szerdán (jun. 8d.) nemzeti színpadunkon ismét Bishop assz. — a színi czédulla szerint utolsó drámai hangversenyében — lépett fel. Mondtuk már, hogy Bishop assz. egy szép virág azon művészek koszorújából, kik e névre magokat szerencsésen felvitták; ő ezt ez alkalommal is megezáfolhatlanul bizonyította be. Kellemes színi jelenet külsője — ruházata izléssel, kezeset nélkül választva; hangja kedves és kellemes az elbajolásig; szava hajlékonysága meglepő, el-

*) Enlitést tesz szerk. ur még, egy általunk is szentnek elsmert tárgy profanatiojáról, — melly sokkal gyengédebb, mint hogy hírlapoknak vitályul szolgáljon. Annyit azonban minmagunk igazolása tekintetéből nem mellőzhetünk: hogy a kérdéses tárgyat ön vivé először a nagy közönség elibe; — de tiszteletteljes alakban ön úgy mint mi, — mit tenni akkor szabadnak tartott ön, 's tartunk mi.

adásában semmi a néző- vagy ha főleg a naiv dalok lönösen jól sikerült Zingarelli vetnő- című operátóbbihoz B. as is adá. Mit sajn crelia' szerepéb eziránt megkér, hagyjon fel e sz midőn mi e szer lépni, kik ha nézve őt minde azon állításunka hangversenyi é légtelen — sem L Borgia szere naiv dalokat ő annyira, hogy fölülmúlhatni: ronkint hatalmas jezni, elhagyja magas fokán a nemzeti dalra gyezni, miképe szonyak, hog egy magyar dal gyös-táji magy neklé, pénzt k költségen csiná gény hazának földhez, mint egy dalocskát, meg nyelvéből, ha e tekintetl bakra változtat ismét egy ábrá mu színházi k volt összeillesz nyából Rákóc közönség ismé gek játékát; 's rosban mulattu képeket megta jasokat pedig gyen bucsújok

A vako évi majusban Károlyi István summá 8 fr. mánya 1 fr; mánya 2 fr; 20 fr; n. Nov őrnagy hagyón Az intézet uj Károly táblabi kr.); ns. Cson Pyrker Lászl n kikindai sz muel táblabíró az egész őszl mőry Károly

Pest, sünk f. hó 7ik sziveben, alkalommal s ifjuság, 's m vetik e hatály mében — má hete. — Ő az ülést, 's c rem megtelt melly nagy e várakozása a tatkozott! D lenül hagyta első napi üle mi a nagy kö részvétet, — gardája illyen vastatott a m vénye, melly modására, a törvényszékli; hoszasb t

jobban érezhet
gyógyítani,
dni. *)—Nem
lmaít is gúny
ismételve öm-
és nélkül nem
indannyiszor a

gen.
auch bricht.“
A.

zámunkban em-
d építész tisz-
ujabban egyet
s városi tanács
kamarás urat
és család főleg
tatt már számos
adományokkal,
álal, hogy a
ozott, — szinte
primás K o p á-
tatásának újab-
polgári kórház
k részére 4000
ezen felül pe-
datott át, hogy
josephinum,
ben oszsa el.
rendbomlás nyi-
nyek t. i. oda
csődültek össze,
g hivatalos ada-
dolgát, csak
gyvenet befog-
efutamlott. Éj-
városban tömér-
hol most a vá-
bezuák. Mond-
a békétlen cso-
ját nemű demon-
nyiségű
yek, a kór-
közülők megbe-
ban, hogy men-
ságok után ne-
talos adatok né-
számát 8 fr; Neiszer Ferencz pesti lakos hagyománya 1 fr; Herczog Katalin pesti lakos hagyománya 2 fr; n. Mihalkovits József ur hagyománya 20 fr; n. Novák József, császári kir. nyugalmazott őrnagy hagyománya 80 frt, összesen 111 for. — Az intézet új házának felépítésére: ts. Kendelényi Károly táblabíró ur három darab aranyat (13 frt. 30 kr.); ns. Csongrád megye 91 for. 28 kr.; felső-őri Pyrker László ur ő excja egrí érsek 100 for.; a n. kikindai szab. kerület 100 fr.; tek. Némethy Sámuel táblabíró ur 10 fr., összesen 314 for. 58 kr.; az egész öszlet pengőben 425 for. 58 kr. Gömör y Károly intézeti pénztárnok.

Pest, junius 10d. Évnegyedes közgyűlésünk f. hó 7ikén kezdődött. — Pesten az ország-szívében, — hova honunk minden vidékiről vásári alkalommal számosan tódulnak, — hol a kíváncsi ifjuság, 's mások igen sokan meleg részvétellel követik e hatályos vezérmegeyét, tanácskozási tere-mében — mást, mint népes gyűlést várni nem lehet. — Ő mga a főisp. helytartó ur nyitotta meg az ülést, 's csakhamar mind a karzat, mind a terem megtelt hallgatókkal, kiknek arcaikról valamely nagy eseménynek 's igen érdekes kérdésnek várakozása a feszült figyelem jeleiben élénkül mutatkozott! De az első nap hő vágyukat kielégítetlenül hagyta, nem mintha érdekes tárgyakban az első napi ülés fogyatkozott volna, — mert minden mi a nagy közönség itéletétől függ, méltán igényel részvétet, — hanem mivel a tapsolónak arrieregardája ilyenekben nem gyönyörködik! — Felolvasatott a m. k. Helyt. tanács kétréndbeli k. intézvénye, mellyben a kalocsai érseki uradalom folya-módására, az ugyanazon uradalom ellen indított 's törvényszéki elítelt urbéri pert felküldetni ren-de-li; hozsaszab tanácskozás után a többség véleménye,

adásában semmi erőtetett, semmi keresett, semmi a néző- vagy hallgatóra kellemetlenül ható. All ez főleg a naiv daloknál, mellyek B. asszonynak különösen jól sikerülnek. Legkedvesebb volt nekünk űt Zingarelli „Romeo“ és Auber „a követő“ című operák cavatináiban hallgatni, melly utóbbihoz B. assz a „La Bayadère“ francia dalt is adá. Mit sajnálánk, az volt, hogy „Borgia Luc-retia“ szerepében is működött. Mi, ha B. assz. eziránt megkérdezett, azt tanácsoltuk volna neki, hagyjon fel e szereppel! Még nincs messze az idő, midőn mi e szerepben olly énekesnőket látánk fel-lépni, kik ha hangjuk kellemére nem is, erejére nézve űt mindenbizonyal fölülmulák; 's minapi azon állításunkat, hogy B. assz. a legkellemesebb hangversenyi énekesnő, de dramai dalra szava e-légtelen — semmivel sem igazolható inkább, mint L. Borgia szerepébeni felléptével; mert valamint a naiv dalokat ű kimondhatlan kellemel énekl, el-annyira, hogy e részben űt kevés énekesnő fogja fölülmulhatni: úgy a dramai énekekben, hol ko-ronkint hatalmasb indulatokat kell a hangnak kife-jezni, elhagyja űt az erő, mellyet a tökély leg-magasb fokán álló művészet sem képes pótolni. A nemzeti dalra nézve nem mulaszthatjuk el megje-gyezni, miképen különös dícséretére válik B. asz-zonynak, hogy itt tartózkodása alatt, legalább egy magyar dalocskát tanult meg, 's hogy a gyön-gyös-táji magyar nőöltözetre, mellyben e dalt éne-klé, pénzt költött, mert azt hisszük, hogy ön-költségén csináltatá azt! Hány leánya van e sze-gény hazának, kiket sokkal nagyobb érdek fűz e földhez, mint B. asszonyt, 's kik még is nemcsak egy dalocskát, de csak egy szócskát sem tanulnak meg nyelvéből a nemzetnek, mellynek lányai! Vaj-ha e tekintetben sopánykodó hangjainkat vígab-bakra változtatni okunk volna!... B o c h s a ú r, ismét egy ábrányal ajándékozá meg a szép szá-mu színházi közönséget, melly Bellini drámáiból volt összeillesztve; sajnáltuk azonban, hogy ábrá-nyából Rákóczy indulóját ezúttal kihagyá? . A közönség ismételt tapssal fogadá a művészvendé-gek játékát; 's mi ohajtjuk, hogy a magyar fővá-rosban mulattukról a tisztább 's kedvesebb emlék-kepeket megtartva, a sötétebb 's kevésbé nyá-jasokat pedig feledve — éddel vissza ohajtozó le-gyen bucsújuk tőlünk.

A vakok pesti intézetére 1842dik évi majusban gyűlt adakozások pengő pénzben: t. Károlyi István ur egy könyvnyomtatási számadás-summát 8 fr; Neiszer Ferencz pesti lakos hagyománya 1 fr; Herczog Katalin pesti lakos hagyománya 2 fr; n. Mihalkovits József ur hagyománya 20 fr; n. Novák József, császári kir. nyugalmazott őrnagy hagyománya 80 frt, összesen 111 for. — Az intézet új házának felépítésére: ts. Kendelényi Károly táblabíró ur három darab aranyat (13 frt. 30 kr.); ns. Csongrád megye 91 for. 28 kr.; felső-őri Pyrker László ur ő excja egrí érsek 100 for.; a n. kikindai szab. kerület 100 fr.; tek. Némethy Sámuel táblabíró ur 10 fr., összesen 314 for. 58 kr.; az egész öszlet pengőben 425 for. 58 kr. Gömör y Károly intézeti pénztárnok.

Pest, junius 10d. Évnegyedes közgyűlésünk f. hó 7ikén kezdődött. — Pesten az ország-szívében, — hova honunk minden vidékiről vásári alkalommal számosan tódulnak, — hol a kíváncsi ifjuság, 's mások igen sokan meleg részvétellel követik e hatályos vezérmegeyét, tanácskozási tere-mében — mást, mint népes gyűlést várni nem lehet. — Ő mga a főisp. helytartó ur nyitotta meg az ülést, 's csakhamar mind a karzat, mind a terem megtelt hallgatókkal, kiknek arcaikról valamely nagy eseménynek 's igen érdekes kérdésnek várakozása a feszült figyelem jeleiben élénkül mutatkozott! De az első nap hő vágyukat kielégítetlenül hagyta, nem mintha érdekes tárgyakban az első napi ülés fogyatkozott volna, — mert minden mi a nagy közönség itéletétől függ, méltán igényel részvétet, — hanem mivel a tapsolónak arrieregardája ilyenekben nem gyönyörködik! — Felolvasatott a m. k. Helyt. tanács kétréndbeli k. intézvénye, mellyben a kalocsai érseki uradalom folya-módására, az ugyanazon uradalom ellen indított 's törvényszéki elítelt urbéri pert felküldetni ren-de-li; hozsaszab tanácskozás után a többség véleménye,

azon okból leginkább, mivel urbéri pert végrehaj-tás előtt a m. k. Helyt. tanácshoz küldeni törvény rendeli, a per felküldését re integre servata kíván-ta. Mi el is határozatott olly hozzáadással, hogy a kaszáló jelen állásában megbecsültevé, ezen becsü is a perhez csatoltassék, alapul szolgáló a netalán jobbágyok részire itelendő kárpótlásnak. — Felolvasatott tovább a m. kir. Helyt. tanácsból érkezett engedelem a megye által felterjesztett űt szolgabírói hivatal felállítására. — Erre igen élénk vita keletkezett az ujonan alakítandó hivataloknak mimóddali betöltése felett. — Voltak, kik a me-gye által többször követett ösvény nyomán, ű hgségének e megye szeretve tisztelt főispánjának ki-nevezés végett egyéneket felterjeszteni kívántak; mások részletes tisztújítást sürgettek; és bár vol-tak, kik ebben a visszaélés esirait látták rejleni a többség mégis törvényes jogához szoroson ragasz-kodva — a részletes tisztújítás megtartására kitű-zendő határnapot ű hgségétől kellő tisztelettel kí-vánta kérni, — mi végzésbe ment! — Másnap ugyan-csak a főisp. helytartó ur elnöktele alatt 9kor az ülés megkezdett. A mindinkább gyűlő közönség tegnap reményének ma sovár kebellet várta teljesülé-sét. — Es valóban egy előkelő tisztviselő figyelmeztet-vén a RRket, mikint még martziusi közgyűlés-ben — ű hgsége, országunk tisztelt primásának a vegyes házasságok ügyében érkezett romai brevét közhírré tett körlevele visszahuzása végett törté-nendő megintetése elhatározatott; 's minthogy 30 nap multával, sőt ezideig válasza ű hgségének meg nem érkezett, űt az 1647: 14. t. cz. értelmé-ben per alá venni indítványozta. — Mint előre gya-nitni lehetett a nemzet vérmes reménysarjadékai — a tapasztalatlan ifjuság — a minden magasan álló személyekre irigyszemekkel tekintők, 's főkép a kath. egyház iránt ellenséges indulattal viseltetők tömege, rivalgó éljenekkel jutalmazta a korszellemes indítványt. — Hallottunk okoskodásokat a törvé-nyek önkéntes magyarázatán alapultakat, — feledvén sokan, mikint törvény értelmezését az 1791: 12. 1. C. szerint nem egyesek hanem nem-zet 's fejedelem közös joga. — Hallottuk az annyis-zor elcsépelet okok ismétlését, miket már a néma falak is unni látszattak! — De fájdalom hallottunk — mi szörnyű keserűn illeté az erényes polgár-kebelt, a vallás 's egyházi rend ellen olly igazságtalan — olly tiszteletlen kifejezéseket, minőknél galádbakkal a mult század nagy conventje is alig dicsekedhetik! Másrésztől azonban megmutattott, hogy a szőnyegen lévő kérdés egy másik stadiumon áll, — mit a tény helyes felfogása kérdésentül emel. — A vad t. i. onnan eredt, hogy országunk pri-mása ű szentségének hittanítást tárgyozó brevét köz-hírré tette hívei közt. Ebből önkint eredménye-zik, ki ezt bűnnek állítja — vagy actio fenyegésé-vel gátolni akarja, az 8 millió kathol. 8 százados törvényszentesítette jogait, sőt hit-elveit dulja fel; — mert a kath. egyháznak egyik lényeges jelleme é-pen az egység központjával öszszkötötésében alap-ul, 's így ha bűn az egyház látható fejtől hitbe-ni oktatót a magyar egyház püspökeinek elfogadni — úgy bűn már Magyarországon ma katolikusa-nak lenni! — Majd honi törvényekből megfjetett, hogy az egyházi rend, megyei hatóság alá hit dol-gában 's a törvényben kijelentett eseteken kivül nem tartozván, primás ű hgsége ellen törvényes büntető eljárást elrendelni a megye jogkörét túl-haladja. — Az ekkint folyó tanácskozásokat élénk részvéte követte a KK és RRk, 's örmére szolgált minden jobb keblű honfinak — tapasztalván, mint éledeznek e megyében a szunyadó értelmi erők, — 's mint kezd már érezni Pestmege is, hogy egy-két szóvivőnek se nem illő, se nem tanácsos so-phisticus kül-mázzal vakító beszédere gyáva féle-lemmel — avagy hideg közönyösséggel visszavo-nulni; és a pártatlan figyelőben remény kelt, hogy Pestmege tanácskozása lepadt árkont törvé-nyes medrébe vonuland 's majd ekkor boldogítólag fog a törvény ösvényén fontolt lépéseivel faklyául menni előre! Igen, e remény kelt keblünkben midőn az egyháziak lelkes felszólalására magok a KK és RR valláskülönbség nélkül megrótták a hit elleni kifakadásokat. — És mindnyaján egyetérteni lát-szattak abban, mit az egyháziak részéről egy szép tehetségű szónok felhozott, hogy t. i. vallást fő-kép nyilvánosan, szentségtelenül illetni nagy polgá-ri bűn — mert a vallás azon horgony, mellyen

nyughatik egyedül szilárdul a társas élet hajója — 's valóban rég nyilvánított a katholicismus 's egy-átaljánban a vallásosság iránt Pestmege közönségé-nek olly méltánylása és igazságossága. — Két óra-akor miután San az actio ellen, 9en mellette szó-lottak 's még többen hátramaradtak, a főisp. hely-tartó ur felszólítására a KK és RR akkint határoz-tak: hogy mostanra ugyan primás ű hgsége actio alá ne vettessék, de ha jövőre vegyesházassági e-set vádoltatik be, akkor mind plebanos, mind ű hgsé-ge az 1647: 14. t. cz. szerint perbe idéztessék. Így lön vége az e napi igen kényes vitaközlásoknek 's azzal rekesztjük tudósításunkat: vajha a szere-tet és béke édes hangulatán egy szónok által fel-kért kölcsönös egyetértés — felretéve minden türel-metlenséget és gyűlölést — felvirágnának e honban, hogy így átalakulásunk nehéz napjaiban a megkez-dett haladási pályán testvéri szeretet karjain harag és párt nélkül tehetők boldoggá e keleti rajt! — A husárszabás is szóbajövé, miután pár hónap óta drága árért is sovány húst kaptunk, a RR nem gondolva a magyar közmondással: „olcsó husnak híg a leve“ — a marhahus fontjának árát, jövő jul. 1től, 12 v. krra szállították le. — Vajjon a pé-kekről, kivált a pestbudaiakról, nem volna-e ér-deemes szinte egy kicsit „in merito“ vitázni? mert nemcsak a vajas szarvasok roszak ám, hanem ko-ronkint a nemvajasok, sőt zsemlyék is irgalmatla-nul süttetnek!! Véleményem szerint igen helyén volna, az olly igen életbevágó „primae necessitatis“ czikkeknél czelszerű 's olly reformokról gondosko-dni, mellyek nemcsak a ns megye jegyzőkönveib-en láttatnak nyomukat, hanem élének városunk piacán is! (Folytatjuk)

Barsból, junius 3kán. Míg a régi modo-rú isméretes tisztválasztási előzményeket 's alatti jeleneteket az ország több megyében csak nap-jainkban is annyiszor megújulni látjuk, a lélek-vásárlást, korteskedést, mint a kiűzött czélhoz (per fas et nefas) gyakran vezető eszközöket — daczára korunk értelmisége méltányos megrovásinak 's kor-holásinak, sőt mintegy boszútallva a nyilvánosság fegyverei által rajta ejtett sebekért — majd itt, majd ott kiörni látjuk lobogós zajos tarka seregével; 's a megyei tudósítók közleményei telvék e hy-drávali annyi sikeretlen vivások után elegiai pa-naszokkal: megyénk a tisztválasztási készüléteknek sajátzerű 's figyelemre méltó képét nyujtja. — Sa-játszerűt, mert a korteskedés, szép institutiók gyökerén rágódó ime fereg — mióta Bars kiderült egeről az értelmiségnek sugárai e sötétség termé-nyire öldöklőleg lövelnek, — csak haldokló végvo-naglásokban jelentgeti egykoron erőteljes életét; figyelemre méltót, mert a tisztválasztás megyénkben úgy látszik átmeneti korszakát éli, — 's szabad re-ménylenünk — egy jobb és üdvösebb gyümölcsöket is termő korszakba lép; — de e kényes növény em-beri szenvedélyek zivatari közt csak úgy lesz ovatva méfelytől 's tenyészendik életdúsan, ha országosan bözandó 's pontosan megtartandó törvények gyá-molítandják.

Megeyi első alispáni székünkre a közvélemény Balogh és Tarnóczy urakban olly két fér-fiat jelölt ki, kik mindketten nemcsak méltók arra, de kiket megyénk büszkeségének a haza színe e-lőtt is méltán nevezhetünk, — 's kiknek bármellyi-ke nyerje a választók többségének szavazatát — ke-zében a kisebb fél is nyugodtan látja a kormányt. E két egyén bár mindenike méltányolja a közbiza-lom általi megtiszteltetést, de érzi, hogy annak ér-teke csak akkor lehet, ha az jellemükön alapszik, ha önkéntes és mindennemű erőtetéstől ment. 'S e két férfiú ezen meggyőződésének 's szilárdságá-nak köszönhetni leginkább, hogy a tisztválasztás előtti isméretes jelenetek — mellyeket egyike e fér-fiaknak egykor olly hü ecsettel rajzolt — megyénk-ben jelenleg a csendet 's békét nem háborítják; 's a feszült figyelemnek 's élénk részvétnek, — melly a tisztválasztás kimenetele iránt szintugy nem hiány-zik, mint akármikor; nem ime zajos symptomák, ha-nem az értelmesnek 's a köznemességnek is a józanok véleménynyilatkozati szolgáltnak tárgyal. — Vannak, vannak — fájdalom hivatalkeresőink közt — mert hi-szen a régi rosz szokásokat nem is lehet egyszer-re és olly könnyen levetkezni — kik a fent említet-tek szilárd meggyőződését nem igen osztják, 's kiknek önértetők a közbizalomhoz elég reményt nem igen nyujt; 's kik a hiány-pótlásra ollyas avult

nek a mézarszéki jog elfoglalása iránt kelt levelére, a kiküldött biztosság hivatalos jelentését bevárva, arra fontos és törvényes okok előhozatala mellett nem pártoló válasz adatott. — 9) Az utilevelőknek ezentúl csupán magyarul nyomatása rendeltetett. — (Vége kövölk.)

Erdélyi országgyűlés.

(Vége a maj. 7kei országos ülésnek). Továbbá nemes fogaraszéki követ gr. Teleki László egy azon vidék részéről az országos RRhez intézett kérelemlevelet nyújtott be, mellyben azon egyes esetek soroltatnak elő, midőn a polgári rend és szélbeli katonák közt fenforgó perekben az ítéletek teljesedésbe vétele, a katonai kormány részéről meggátoltatott 's lehetetlenítetett. — E sérelem a bíráló biztosságnak általadati határozatott. — Ugyanezen országos ülésben kormányzóki titkoknok Brenner Sámuel és Szabó Lajos visszahozván a 66ik ülés 2. cikk száma alatt közölt (a só dologában készített) alázatos felirat és ezt kísérő tudósítás, nem különben a Magyarország által kiadott követelt levelek iránti alázatos felirat és ezt kísérő tudósítás terveit, jelentik: mikép a k. kormányzó a Rendeket atyafiságosan köszöntvén, a közölt irományok közül a só dologában készített feliratra nézve csupán azon kevés észrevétele van, miszerint annak ezen kifejezést, melly így szól: „tanta quidem a fortiori, quod secus, si leges quoad conditiones, sub quibus salis fodinae fisco regio etc.“ kihagyandónak vélné, annyival inkább, mivel a több felhozott erősségek a tárgyat bőve kimerítőknél találtak, és annak kihagyásával a felhozott indító okok meg nem gyengítetnek. — Mire a KK. és RR. a k. kormányzó atyafiságos köszöntése mellett visszajezteték, hogy ezen észrevételek vizsgálat alá veendik. Ennek folytában azon állapotok meg, hogy a felirathat a szerkezet szavai maradjanak meg. — Végezetre elnök ő nméltósága a jövő ülési napirendre a megyei tisztválasztás tárgyában készített alázatos felirat, törvényezikk, 's az ezeket kísérő tudósítás terveinek megvizsgálását tűzvé ki, ajánlá egy-szersmind a Rendeknek, hogy azok fellett előleges tanácskozásaikat igyekezzenek minél előbb bevégezni 's mikor készen lesznek, ő nméltóságát tudósítani, hogy országos ülést tarthasson. Ezzel a gyűlés eloszlott. —

Németország.

* Pest, jun. 7. Ha visszatekintünk azon iszonyú tűzvészre, melly ezelőtt egy hónappal Hamburg tetemes részét elhamvasztá, 's összevették azzal az élénk vetélkedést, mellyel az összes Németföld 's egyéb országok, a kereskedés ezen egyik fő fokhelyének segélyezésére azóta folytonosan sietnek: lehetlen, hogy eszünkbe ne jusson ezelőtt öt évvel vízvész által hasonló inségre jutott helyzetünk. A legcélszerűbb rendeleteket látjuk ott tétetni, a legbőlebb intézkedéseket létesíttetni mind a szegénység ápolására, mind a közbizodalom újabb elesztésére, 's nyugodt öntudattal mondhatjuk, hogy akkor e tekintetben mi sem tapasztaltunk hiányt. De ha a hamburgi nép önére-jében helyzett bizalmát, 's elbágyasztott ugyan de meg nem tört bátorságát a nálunk akkor jelentkezett csüggettséggel hasonlítjuk össze, pirulva vesztük észre, mikép ott sokkal több életerő rejlik magában a lakosságban, a cselekvő önségely sokkal több elemei nyilatkoznak, mint akkor nálunk és közöttünk. Mennyi illyféle jajszót és sohajt és panaszt és baljósolatot hallhatánk akkor: hogy Pest ötven év múlva sem fogja behegeszetheti sérveit, hogy a szörnyű csapást igen soká nem feledend, hogy városunk felvirágzása felszázaddal elkésik; — sőt voltak olyak is, kik Pestet ama vészest súlya alatt örökre eltemetettnek hitték. 'S különös, csak akkor kezdünk némileg éledezni, 's bizni magunkban, vagy nemis annyira magunkban mint a véletlentől nyert helyzeti 's város-fekvési jelentőségben: midőn tapasztaltuk, hogy a külföld testvéri kezekkel siet segélyünkre, támogatásunkra, 's romok közüli fölemelésünkre; 's lehete számos illynemű öntetszelgő mondatot hallani: o a külföld nem hagyja elbukni Pestet, — sokkal fontosabb pont ez a kereskedésben, hogysen ettől a külföld önérdékéből is megfosztaná magát. — Tehát ide kelle megítélni városunk geograp

— mi magunk nem bírtuk felfogni jelentőségünket? mi kéblünkben nem pezgett azon életerő, melly jövődőt biztosít? Emlenben Hamburgban, belőlről kifelé terjed az életerő 's a külről érkező segélyekkel mi egy féltaton találkoztunk, azokkal cselekvőségre bír össze, 's tetté szilárdul. Egyszerű oka ennek pedig az, hogy Hamburg egy köz házára, egy összes Németországra támaszkodik; azaz tudja, hogy öszvesült erőre számolhat: holott mi sem minmagunk, sen hontestvéreinkre nem mertünk egész bizonyossággal eleve támaszkodni, jól érezvén, hogy az elforgásolt érdekek nem pontosulnak össze egy gyűlölkben. 'S ez oka legtöbb bajainknak! — Hamburg már tervet készítettett az angol építész Lindley által, 's azt egy választmány vizsgálja, melly szerint a leégett városrészeknek szebben kell emelkednie hamvaiból; — a száik görbe utcáik helyébe széles szép utcáknak 's tereknek lépniök, szóval Hamburg meg fog ifjodni; ki tagadhatná, hogy nálunk is illy intézkedések tétettek? hogy nálunk is folyvást munkálatban van városunk csinosítása, szabályozása? De mind a mellett sem tagadhatni, hogy sokkal kevesebb vidor életsürgesség mutatkozik e tekintetben, mint azt illy fokhelytől várt lehetne, 's ezt kétségtelenül pénzvizonyaink nyomasztó helyzete okozza. Főleg pedig abban, mi az élet 's itt lakás kedvessé tételére mulhatlanul szükséges, a por hathatós elfojtásában, sáttaterek ültetésében, jó ítható víz csatornázásában, 's mi egy főváros tekintetét felette emeli, tereink szobrokkal emlékekkel díszítésében még mindig háramaradunk, — mert hiába, nincs pénzünk, nincs közérő, nincs öszzetartás!

Spanyolország.

Madridban maj. 15. ment véghez az Esparteronál, tartott nagy lakomá, esti negyed nyolcztől majd 11ig, mellyben az infans Don Francisco de Paula nejjével együtt jelen volt. A vendégek száma 60—70 személyből állott; egy egy teríték borok nélkül 2 lajos aranyba került. — A kormányzó az infansot, az infans pedig a győzelem herczegöt vezeté asztalhoz. Mindenütt udvariság 's nyájasság uralkodott, de rendszerint üdypoharak nem ürtettek. — A pénzvavarok mindinkább érezhetőbbek lesznek; a kinstár üres. A status-szolgálatban álló követek, Espartero 's a miniszterek kikapják ugyan fizetésüket rendszeren, de a hadsereg bére már két hónapról maradt el, 's a tartományigazgatók folyvást pénzt kérnek. Alig képzelhető, mint fog e kelepezébből a kormány szabadulni. E közben Espartero népszerűsége mindinkább esökken, mi leginkább nyilvános társaságokban öltik szembe, hol a főbb 's gazdagabb rangúak szemlatomást hidegölnek iránta 's neje iránt, e hűledés pedig felőlről lefelé szivárog. — Cataloniában folyvást növekszik a békéltenség 's fejtelenség. — Már kétségbe is alig vonják, hogy az 1812ki cadizi alkotmány kikialtására új forradalom készül kitörni, 's mondják, hogy ezen párt-ügy fejeit magát Esparterot is és felekezetét megnyerék. Erre indítóokul szolgálhatna az, hogy a cadizi alkotmány rendelete szerint a király csak 18-ik éve betöltével lesz nagykorú, miszerint Espartero hatalom-kormányza 4 évvel továbbra terjedne a mostani rendelt szerinti kormányzóságnál.

Nagybritannia.

Az utóbbi repealgyűlésben O'Connell a philadelphiai repealerek egy levelére vonatkozólag 's ovásképen kinyilatkoztatá: hogy ő soha sem fog Irlandnak Angliától elszakítására szavazni, mert ő külön törvényhozásban csak módot lát a főországgal szoros összeköttetésre. Továbbá nyilatkoztatá: hogy ő soha nem fog az amerikai rab-szolgarendszerbeni megegyezéshez sem szóval, sem hallgatással járulni, habár arról volna is meggyőződve, hogy ez által a repeal ügyét saját kezeivel megsemmisíti.

A Sun méltán nehezten némely hamburgiak abbéli nyilatkozata miatt, hogy Victoria királyné 200 ft. sterlingnyi segélyajándoka aránytalanul csekély az orosz császárhoz képest, melly nem kevesebb, mint 9000 ft. sterling; — 's figyelmezteti erre nézve azon elégtelen egyéneket (mert csak egyéni, nem közvélemény nyilatkozata) hogy Victoria csupán mint magán-személy ad ajándékát, mert országos ajánlatot a parlamentnek kellene szavazni, — míg az orosz czár mint birodalma feje küldé segélyét, ki nemzetegyeztet nem tartozik be-

várni. Figyelmezteti továbbá arra, hogy az összes orosz birodalom kereskedőségétől nem igen sok fog begyűlni, holott Nagybritanniában máris 25,6 27 f. sterlingre mennek a segélyezési aláírások.

Majus 23kán reggel végeztetett ki a Newgate fogház előtt Godd nevű gyilkos, ki szeretőjét megölte 's öszvevagdalta. Tömerdek nézőség tödult össze, jelesen jól öltözött nűsemélyek is. Több ház birtokosai azon utcában, hol a fogház előtt a bitó felállított, már előtte való nap illy meghívást függesztettek házkapuikra: „Sétáljanak be uraim, 's hölgyeim! 's nézzék meg a szobákat; azok tágasak 's kényelmesek. Az ablakokból pompás kilátás nyílik a kivégzendőre; az árak igen jutányosak.“

A Standard ekkép sorozza elő a Temze gőzhajózást: Naponkint 20 nagyobb (nem is számítva a kisebbeket) gőzhajó jár London és Greenwich közt, London és Woolwich közt 16, szintannyi London és Gravesend között; 8 gőzös sétatárndulásokra szolgál a távolabb mulatóhelyekre, Londonból a tengerre 49 első nagyságú gőzös jár, mellyeken hetenkint egy millió font értékű árak szállítatnak. Ezenkívül 50nél több nagy gőzhajó van szánya, a londoni 's egyéb brit kikötők közti közlekedésre. 23 vontatóhajó 30—100 lóerejű Gravesend és London közt foglalkodik; 20 kisebb gőzös folyvást jár fel alá a város hosszában a londoni révől egész a nyugoti Chelsea külvárosig; kettő folyvást a part 's Putney falu közt sűrög, 's 5 a gőzhajózhatai legvégsőbb pontig Richmondig jár szüntelen. Ha ehhez még hozzá gondoljuk az ezernyi vitorlás hajókat, mellyek fel alá járnak a folyón, némileg képzelhetjük a közlekedés élénk-ségét.

Legujabb. Majus 30dikán Londonban Victoria angol királynéra — kikocsiztak orlövés történt. A tettes John Francis nevű 20 éves fiatal ember; már fogva ül a newgatei börtönben. A királynénak semmi baja.

Franciaország.

Ujabb öszzeesküvés nyomában vannak. A király Bizy várába rándult; ott az öszzetódult néptömeg közt a titkos rendőrség parasztokul öltözött három gyanús egyént vön észre. Midőn a király a bizyi erdőbe kocszina, ama három egyén csapszékbe ment hihetőleg bátorító nedvet ivandók. — Egyikök fizetni akarván kissé magasabbra türte feling öltönyét (blouse) úgy hogy az alatta elrejtett pisztolyok szembe tűntek. Mind hárman elfogattak, 's mind hárman fel voltak fegyverezve, minek céljáról azonban konokul hallgattak.

Oroszország.

Az orosz haditanács nagyszerű hadmunkálati tervet határozott el a kaukaszai néptörzsökök ellen, miszerint különböző pontokból induland meg a táborozás Sapzuk és Psaduk kerületei ellen, hol a legnagyobb ellenállás pontosult össze. Szakértő férfiak úgy vélekednek, hogy a nagyszerű táborozási terv ezen bérczi népek ellen sokkal több áldozattal járand, 's még sem adand nagyobb eredményeket, mint az utolsó években követett hegy-elzárási rendszer. A kaukaziak sokkal inkább rettegik a kozákok rögtöni megrohanásait, mint illy lassan mozgó táborozásokat. A cserkeszek egyik legbajnokibb 's leghíresb főnöke, az öreg Guzbeg mult év vége felé meghalt.

Vegyes közlések.

A Bécsben tartózkodó pápai nuncius erőteljes lépéseket tesz az elnyomatott maroniták javára. Kivánatos, hogy a szent szék faradozásai ohajtott sikert nyerjenek olly ügyben, melly iránt az europai követek minden törekvései Konstantinápolyban eddigelé hasztalanok voltak.

— A bordeauxi első két aláírási iven 42,000 frank jegyeztetett be Hamburg részére.

— Hiteles hírek szerint nincs szándéka a hollandi kormánynak ellenségesen föllépni Nápoly ellen. A római tartományban keringő azon hír, hogy három sziciliiai kereskedő naszályt már is elfogtak volna hollandi cizirkálók, bizonyosan tévedésen alapszik. Azon hír azonban nem alaptalan, miszerint Franciaország és Ausztria cizirkálókat küldendnek ama vidékre a netaláni ellenségeskedések meggátolására.

— A brit hajógyárakban folyvást új hadihajókat készítenek, minden rendű nagyságukat. Portsmouthban ismét három hadigőzös gerinceit alkatták. —

AJC harivari összehasonlítja azon londoni lapok cikkeit, melyek oly kérésekkel szólnak az udvari álarozs bál pompájáról 's gazdagságáról, azon lapok cikkeivel, melyekben az angol gyárkerületek végtelen insége említetik, hol ezek vannak kenyér és ing híjával, nem hogy gyémántjaik volnának; 's azt jegyzi meg, hogy már is mozogni kezd a szellemkéz, mely ama Belsazarfele lakomán oda irandja: „Mene, Tekel, Phares.“

— Londonban a római katolikusok nagy székesegyházat építenek. Úgyszinte Yorkban is a híres istemplom átellenében fényes katolikus főegyházat készülnék egy hajdani zárda helyén fel-

építeni. Az építésre már 50,000 ft. sterlinget irtak alá. Az építész neve Pugh.

— A moldvaországi bojárok 's Ghika hg. közötti surlódások miatt értekezésre lépett a francia udvar a sz. pétervárival, melynek eredménye az látszik lenni, hogy egyesült törekvéssel akarják a herceg és alattvalói közti egyetértést eszközölni. Dahamel úr különösen e czélből induland nem sokára sz. Pétervárból Bukarestbe. —

— 1840ki nov. 15kétől egész ez idei majus 15éig a francia hadsereg 200,000 emberrel kivesbítettett.

— Az ausztriai udvar is küldöttséget szándékozik intézni az orosz császár ezüst menyekző-

jére. Hiszik, hogy, császári herceg menend szerencsekívánó követül, — 's már szinte bizonyosnak tartják, hogy e czélra Albrecht főhg., Károly főhgnek fia, fog választatni.

— Fonblaque úr a brit főconsul Belgrádba érkezvén átadá Mihály hercegnek hitelvényeit. Nem rég két hajó érkezett Belgrádba Ausztriából nagy mennyiségű álgugolyó-rakolattal, melyeket a szerb kormány egy készülöben levő pattantyústanoda gyakorlatira rendelt meg.

— A nápolyi kormány folyvást toborzolja a kereskedői hajóslegénységet, mintegy 1600—2000 egyéig. Mi czélra? bizonytalan.

O R.

A napkeleti vallást követő oláhok Erdélyben.*)

A szomszéd testvérházában országgyűlés van. — Megjelentek a haza választottai, és tanácskoznak a hon boldogságáról, a nép javáról. Valóban, ha Európának egy tartományában, Erdélyben minden esetre szükséges a nép javáról gondoskodni: mert helyzete mostoha, sorsa szomorú, az erdélyi nép pedig jó nép! — De hát a nép sorsa felett határozó férfiak, kik (kisebb nagyobb mértékben) az európai szabad nemzetek alkotmányait megtanulni, és szabad ország nevéigénylő haza népének egymás irányabani viszonyait megismerni nélkülözhetlen feladatuknak vallva, már a mult országgyűlések naplói bizonyosága szerint is hű példáját adta annak, miképen önállóság érzetében európai tekintélyes nemzetekkel egy fokra jutni törekvésnek, hiszik é: hogy a keresztény világ felkenyelt számító bármely ország, vallásbeli különbségből nemzartott felekezetek elnyomása mellett szabad nemzet, és boldog haza nevéigényelheti? — én azt tartom, hogy hiszik; mert Erdélynek nemes faja a francia és angol földet, de Északamerikát is ismeri, nemcsak írásból, de utazás által merített tapasztalásból is; hiszen mi, kiknek a sors utavalónkat gyerebben nyújtja, Amerikát erdélyi honfiak utazása nyomán kelt értekezésből tanultuk megismerni, mely rajzban a felebaráti kötelesség szülte emberszeretnek esengő hangján ömlik el az érzelem mindenütt: hol a lelkiismeret szabadságának méltányára történik hivatkozás! Azonfelül Erdély több jeles fiainak munkái és beszédök a „semmit másért“ mindent csak „magáért“ tenni szerető önzőnek fagyos keblét részvét boldog hevére éleszteni képesek. — Midőn tehát lélekreható szavukat halljuk, midőn a kor emberi méltánylatát követelő szellemek öléseében vetelkedni sejtjük, vétkeznek, ki emberiség szolgálatában készségeket gyanúsítaná. Nincs is czélem kötelesség-ébresztő vádakat szórni; ez jogtalan foglalatosság lenne, de a helyet, hol a takart nyomor súlya közép századok vas önkényétől iltotva maig is kínos szenvedést nyögi, és emberbaráti és keresztényi türelmet nyújtó segélyért esdekel, feltakarzni, valamint keresztényi 's felebaráti hivatásomnak ismerem, ugy más részt mint ama kedves hazából sarjadoszott növény, honfitársim 's feleim iránt tartozó kötelességemnek hiszem 's vallom. Jól érzem én, hogy szavam gyenge; de erős az igazság, mi mellett gyenge szózatom emelkedik, és meg van írva valahol a kereszténység nagy mesterének sz. könyvében: „mit nevében kéri fogtok, megadatik“ és én keresztényekhez szólok, és ők isteni törvények eszméjén alapult emberi törvény-adta hatalmat a szív hajlamának, a lélekisméret szabadságának ostromozására használni nem fogják, mert értik: „mit magadnak nem akarsz, másnak ne cselekedd“ — és mondják, „légyen meg neki az ő hite!“

A p a f y fejedelemnek I. Leopold császár 's magyar királyal 1686 táján kötött szerződésnél fogva Erdélyben 4 törvényes vallás van: rom. kath., reformata, lutherana, és unitaria; az oláhok — bár számra leg többben — mint a napkeleti vallást követők, — ó hitűek — törvényen kívül hagyatnak, egészen kirekesztettek.

*) Örömet adunk helyt e cikknek lapjainkban, mert azt népszerűségi tekintetben is érdekesnek hisszük; azonfelül egy meleg kebel nyilatkozik abban, 's mi mint a jólértett emberszeretnek mindig barát; annak szószólói lehetni — korlátoltabb körünkben is — édes kötelességünknek ismerjük. S z e r k.

A történetírás mutatja, hogy a magyarok Arpád 's több vezérei alatt bejövetelekkor, mind Magyarország alsó részén Mén-Maróth és Glád, mind pedig, és főképen Erdélyben Gelu vezérjök alatt az oláhokat itt találták, 's mint Engel tanúsítja, az osküllői — esküllői — (Doboka megyében) mások szerint gyalui végszata után egymás ellenségei lenni megszünvén, a magyaroknak más népek elleni harcaikban segítségül voltak. — Az 1280k évből pedig Magyarországra rohant tatárokat Hun László király az oláhok hadával nemcsak legyőzte a határról kiveré, de sőt a tatárok által rablánczra fűzött foglyokat, és összegyűjtött prédát is megmentette, miért is az oláhokat megkedvelvén, azoknak szabadalmakat adott, 's hogy őket szorosabban lekösse magának, tulajdon testvérét Erzsébetet Milutin István oláh főnökhez adja nőül és ezt bosniai fejedelemmé teszi. — Minthogy pedig ekkor a napkeleti, és nyugoti egyház — közt a hasonlások élénkülték, IV. Honorius római pápa László királynak oláhokkai barátságát épen nem szerette; a honnan azokat mint nem barátokat kívánván tekintetni, vallásuk iránti buzgalmuktól ösztönözötve Radulnegru Basarad vezérlete alatt számosan kiköltözének Oláhországba, 's nevezett vezérök, mint Isó fejedelmük alatt alapíták meg a fejedelemséget. László király azonban szolgálatokat méltányolva, őket pártolja, és Erdély bensejéből Szatmár és Bihar vármegyékbe telepítvén, az 1289k év Karácson napját Bihar megyében keblezett Körösszeg (a Csáky család innen nevezi magát) helységében közöttük tölté el; háborítások ellen tehát biztosítvák: és ez annyival inkább, mivel az ország akkori nádorispánja Myze is, Engel szerint — bárha vallásahagyott — de ön vérik volt.

Első és nagy Lajos alatt vallásuk érdekében ismét bolygattattak, miért is 1359k évből — Engel szerint — Drágos Bogdán és fiaának vezérlete alatt Maramaros és vidékéről mintegy 40,000en a hegyek bérczein túlköltözökdvén, a Moldvaország neve alatt ismeretes tájt foglalák el, mely ország Drágos Bogdán nevééről török nyelven Bogdaniának nevezetik — (lásd Benkő Tran. p. I. Tit. 1. L. 4) Lajos király haddal indult utánok, és első összecsapáskor le is győztek, de a királyt édes atyja Robert Károly oláhországi expedítorjára tévő figyelmessé, inték: ne lépne a hegyek közé, hanem engedje az általok foglalt, és boldog jövendővel kecsegtető tartomány hasznait békében élvezni, részükről viszont ajánlak, hogy a szent koronának hívei maradandnak; — és a béke helyreállott.

Zsigmond király nógattatott az oláhok ellen, de a lengyel és cseh bajok gondjait foglalák; pénzét 's emberét emésztek, 's nem mutatott kedvet ellenök kikelni. — Sikertült mindazáltal Jacobus Picenus minorita vicariusnak, kinek klastromát Bosniában az oláhok szelleldulván, őt elűzték. — Zsigmondot Nagyváradon létekor 1435ben arra bírni, hogy a hazabani oláhokat, mivel egyek lennének a huszitákkal — haddal üzze ki; — minnek folytatában a clerust pénzesgélyre szólítja fel Picenus, és az ebből, ugya népre vetett adóból banderium szerkesztvén, ez Jakob-barát vezérlete alatt utnak indul. De az oláhok mozgásba jönnek, és ezt vajdaházi Nagy Pál erdélyi nemes, többekkel együtt, kitérésre gyulaszlja, 's mint vesziifer, az ezekből és kivetett adó terhet nélkülözni ohajó más népekből szerkesztett tömeggel 1437ben táborba száll. — A más erdélyi nemesek, szekelyek és szászok Kápolnán egybegyűlvén a felkölték ellen öszveszövetkeznek (ezen alapul az erdélyi 3 nemzet uniója)

és erdélyi vajda Chák Miklós, és Lépes Loránd vezérlete alatt a három nemzet egyesült serege Alparéthnál — Szolnok megyében — a felkölték táborával mérgesen összecsap! — a mézárás nagy, a győzelem kétes és a három nemzet egyesült seregeinek vezérei jónak látják alkuba ereszkedni, mely Apátinál oct. 6án 1437ben fegyverszünettel kezdetik meg, ez idő alatt — a fenforgó nehézségek kiegyenlítése végett mindkét részről a királyhoz küldött követek visszaérkezésükig — az ünnepek, szertartások, földbér, és kézi munkák minő és mennyiségéről egyezkedvén, azokat erős feltétek mellett is határozzák; — ennek következtében — egyes eseteket kivéve — vallásuk gyakorlatában nyugotabbá lennének, de nem is maradt fen alkalom velök bajlódni, mert az ugynevezett eretnekekről az ajtó elibe rohant pogány török figyelmüket egészen magára voná, 's már most az eretnek pogány elleni szolgálatra hivaték.

Igy folyt el hosszú évek sora! és eljövének az idők, midőn a haza romai és protestans felekezetre osztva honfi honfi ellen harczol! — A napkeleti vallást követő oláhok két tűz közé jutának, 's ők a jámborok! magok felekezeti gének mitsem követelve, a haza, vagy érdekek ügyében összecsatanó elemek erőkifejléséhez simult szolgálatjokat megtevék, a mint tudniillik: e vagy ama dynastia ragadá meg Erdély kormányát. Rákóczy György erdélyi fejdelme a protestans egyházhoz szerette volna csatolni, de ki nem vihette. Nem lehet azonban hálával nem emlékezni azon fejedelem ama teitère, mely az oláhok tudatlanságban elmerülésükből menekülésüket czélzotta; ugyanis azon fejedelem az oláh nemzet súlyedését okozta szláv betűk elhagyását kívánta, 's helyökben régi romai betűkkel ílést; miért romai betűkkel nyomtatott-intézetet állított fel Erdélyben, 1643ban pedig keményen meghagyá Szimon Stephan (István) erdélyi oláh püspöknek, hogy jövendőre nem szláv, hanem romai betűk szerint alkotott könyvekből végezzék szertartásikat. *) Az idő gátot nem vetett annak is, és az oláhok maradtak; helyzetük kellemetlen, sorsuk mostoha volt! és időről időre tett szolgálatjokat legkevésbé sem méltányolva: A p a f y compilatae et approbatae könyvébe emberiséget alacsonyító cikkek soroztatott, mi szerint ők egész tömegben a dynastia önkényének játékától függő „szenvendem vagy nem szenvendem“ jogszerűségének (?) megismerésére kárhoztatvák! — a cikk P. I. T. S. art 3., hol a vallások biztosításáról van szó, azt mondja: „ide nem értvén az oláh, vagy görögök seetáján lévöket, kik pro tempore szenvedetnek usque bene placitum Principum et regnicolarum“ — P. I. T. S. art. 4. pedig azt: „Noha az oláh Natio statusok közé nem számláltatott, sem vallásuk nem a recepta religiók közül való, mind-

*) Kantimir Demeter Moldvaország fejdelme lévén, a 18dik század elején költ 's az oláhok eredetiségéről irt munkájában 5. fejt. 337. l. azt mondja: hogy a firenzei zsinat előtt az oláhok latin betűkkel éltek, midőn is a moldvai metropolita érsek a latinok — vagy romai papához állván, széke megüresült, ezt Theocistus „ephehusi Mark“ diaconusa foglalta el, ki is szüleiésére nézve bolgár volt, — és szép szóval rábeszélte a moldvai fejdelmet „jó Sándort“, hogy a latin betűket elvetvén, szláv betűkkel éljenek, mi azonnal meg is történt; és a gonosz tanács sanyarú nyoma mainapig látszik az oláhokon, mert szláv betűkkel csak szertartási könyvek szerkesztvén, azon nyelven tudományok nem tractáltattak, miáltal a tudományok ismeretétől elzárvák és a különös alaku betűkkel különös setéség üregébe botorkáztak. — Drágos.

zonált propter
tatnak, az oláh
kat: 'stb. 'stb.
mellyben lelkök
servében epesz
ván, őket bár
nem vala hát k
sem volt szabá

A közpon
tömegben nem
elenyészett a I
B o n a p a r t e
neki eleget ten
soha! hogy Fra
lól nyugtalank
kezeiben volt a
engem! Erend
seregbe győzelm
letdús emberek
gő színezetével
je 's határozott
elméjével hatott
mint az önkény
ség, mint az ih
ő számolgatott
irányoztatá. Ő
Olaszországnak
mányzatot, int
számolgatott, n
küve, iránytűv
sergei fejlemén
tályatonként a
bizonyos pont
A csaták neki
lem egy felada
cikkeit, akár
akár a status, a
ve mindegy vo
Napole
franciáknak le

*) Lásd: V i l

3) 1898. 184
len csödpert re
ját tüzte ki hat
pedig Radnic
datul. Költ pü

2) 19420. 18
drás verözei l
nésére f. é. au
végett olly hoz
perügylővé pe
24ik najján 18

3) 19419. 18
kos ellen rend
uj határnapot
15. 2211. sz. a
időt keblszert

Tel

3) 19438. 18
árus Telcer I
jéből hozomár
irta, csödtöt ren
e szerkesztősé
nyekeltesse, n
Athanaz neve

Vetrels

2) 19421. 18
vármegye törv
Vetrelsberg K
f. é. szeptembe
nokká Koller
nevezvén ki. F

3) 388. 1842
Sándor mint al
idezési végzés

zonálta propter Regni emolumentum miglen patiatatnak, az oláh egyházi rendek ehhez tartásuk magukat: 'stb.' 'stb.' illy méltatlanságokba sülyeszték! melyben lelkük csak nyögött, lelkük folytonos keservében epesztett kínos eltök roskadásnak indulván, őket bármely csekély kiképzéstől megszelítolá, nem vala hát képes eszmélni, mert ha tudott volna, sem volt szabad. (Folytattatik.)

A központosításról.*

A központosítás szükségessége, mely a nagy tömegben nem egyéb, mint a rendnek mély érzete, elenyészelt a Directorium hanyagságaiban, 's Bonaparte épen jókor jött azt felelesteni 's neki eleget tenni. Ekkor történt, mi még ez előtt soha! hogy Franciaország külről megrettenve, belől nyugtalanodva egy férfi elébe szaladt, kinek kezeiben volt a hatalom, és mondta neki: Ments meg engem! Erendkívüli férfiú akkor az ifjuságra 's hadseregre győzelmeinek csudaszerű fénye által, a képzeletűs emberekre hirdetései 's beszédmodora csillogó színezetével; a gyöngye szellemükre jelleme, ereje 's határozottsága által; a gondolkodókra magas elméjével hatott. Lángesében több volt a számolás, mint az önkényiség, több az elmélkedés és mélység, mint az ihlet: ő mathematicus volt a trónon. Ő számolgató, midőn álgyuit a touloni erősségre irányoztató. Ő számolgató, midőn a megszállott Olaszországnak 's a meghódított Egyiptusnak kormányzatot, intézményeket 's törvényeket adott. Ő számolgató, midőn tábor-főtisztjei térképein fekvő, iránytűvel kezében, vonalait rajzolgató, és seregei fejleményeit bejegyző, 's midőn ezeket osztályazonként találkozással rendelte bizonyos napon, bizonyos ponton, ben az ellenséges ország szívében. A csaták neki csak elméletek voltak, 's a győzelem egy feladat megoldása: akár egy szabályzat cikkéit, akár egy táborzás tervét alapvonalozni, akár a status, akár a haditanácsban elnökölni reá nézve mindegyik.

Napoleon magába egyesíté mindazt, mi a francziáknak leginkább tetszik. Mint hódolatot di-

* Lásd: Világ 46 szám.

csőségérti lelkesülésének; mint lángeszű férfiú, eleven értelmiségének, mint kormányzó rendszeretetének — hízlege.

Ha a központosítás nem létezett, Napoleon fel fogta volna azt találni. A száraz földi ostromzárral, lángesze e roppant szüleményével, vonalt huzott a földközi tenger széléitől Archangelig; elzárá Angliától a tengerek partjait; lelánczola ennek kézi mestersegeit. tövükön vágá el gyapotfonalait 's horgonyköteleit; eltörle kézműgyártványait; elvevé tőle a léget 's életet; ő tetszholttá tevő azt. Polgári törvénykönyvével, melyet mások eszmészték, de mit csak ő tudá bevégezni, a jelenidők törvényhozási emléket alkotó, a legtartósbát anyagszerei szilárdsága, a legmagasztosbat felosztásai egyszerűsége, 's a legegyletesbet a szokásos jog minden rendszereinek összeforrasztása által. Ő bírói testületeket alapított, hogy azok egyenlő 's összirányzó súlylyal hassanak a tartományra, és függőszerített főnököket, hogy feleljenek e testületekről. Ő szabálytá az igazgatványt, a rendőrséget, az ipart, 's a gondolatot. Ilyriának törvényeinket adá; Brema, Lübeck, 's Hamburg köztársasági felügyelőink által kormányozzák magokat; Hollandia, Westphalia, Nápoly és Spanyolország statustanácsunkat utánozzák, 's a világ régi urnöje, Róma maga, csak sorozat szerint iktatott országmegeink közé. A harmincezer helységpap elmozdíthatósága, kiket Napoleon által nevezett püspökök oktattak, a papság katonáit a központosítás járma alá szorította. A tisztviselők inkább csak ideiglenes bírásokadás kezelői voltak, mint valóságos bírák. A hadsereg, mely büszke volt dicső vezérére, fegyszabályozva, 's keze szerint hajlékonyítva, zugolódás nélkül hajolt meg parancsinak. A rendőrség ellenrendőrség által felügyeltetve, melyet az akkoron néma sajtó nem vont elő közszemléletre, egész Franciaország fölött terjeszté ki titkos 's láthatlan fonalai hálóját. „Ne higgyétek — monda Napoleon a törvényhozóknak, hogy ti képviseltek a nemzetet. Nem, nem ti vagytok e képviselők, hanem a hadsereg az,

mely nekem engedelmeskedik; a tanács, mely hozzám tartozik; a statustanács, melyben elnökök; én vagyok, én vagyok Franciaország! 'S e szavakban van némi igazság, mert akkor a törvényhozó test 's a tanács első felhívásra szavaztak, gyorsan és zaj nélkül egyik a költséget, másik a hadsereget — és Napoleon, statustanácsában ülve, körülvéve hadi 's tengerészeti választmányoktól, törvényhozási, bírósági, pénzügyi 's belügyiektől, minisztereit az osztályzatok elnökei által ellenőrködtetvén, törvényt hozott és szabályszerített, folyvást körülnézett, szeméit Franciaország földképén tartva, 's a pyrenaeusoktól a balti tengerig, a földközéltől a Dunáig, a Tiberistől a Loire torkolatjáig jártatva, és központosítá kezei alatt roppant birodalmának minden alkotó, cselekvő és gondolkozó erőt.

A restauratio azon erőt és biztosságot, mely kezdetében környezé, csupán Napoleon igazgatványi központosításának köszönte

Ezen rendkívüli ember, visszatérve Elba szigetére, vagy azért, hogy szerencsével lángeze is hanyatlott, vagy hogy már másokat 's magát is meguná, egy perczig félreismeré népünk jellemét, és saját nagyságainak titkát. Ő nem futott elég gyorsan délről északra. Ő tapogatózott egy elhatározott nemzettel, mely szereti, ha eltökéltek vagyunk. Ő katonáinak lelkesedését elhagyá hűlni, 's a pártokat amúlsukból fel engedé eszmélni. Ha mindjárt visszajötté után harmad napon úrseregét kettőztetett indulással Belgiumba veti, elválasztja Blücher Wellingtontól, az angolokat a tengerre üzi, összegyűjti a rajna-balparti megyéket és zavart 's bomlást hoz az ellenseregekre.

Napoleon nemérté végzetét. Ő alkotmányok 's népoklevelek intézőjévé tette magát, holott csak hadvezérnek kelle lennie. Ő szónokolt, mikor csak cselekednie kelle, midőn csak a dictatorságban vala üdv reá nézve, akkor jutott eszébe vele többé nem bajlódni. (Folytattatik.)

Tulajdonos: Borsos Márton.

H i r l ő.

H i v a t a l o s j e l e n t é s e k.

Czernkovic Fülöp elleni csódpér

(Határnap Szabadka június 21ke 1842.)

3) 18982. 1842. Szabadka városa tanácsa ottani lakos Czernkovic Fülöp elleni csódpért rendelvén, a hitelezők megjelenésére 1842. évi június 21dik napját tűzte ki határidőül, 's tömeggondnokká Czernkovic Györgyöt, perügyelővé pedig Radnics János tisztit alügyészt nevezte; miis híresztelés végett adatik tudatul. Költ pünkösöd hó 24ik napján 1842. évben. 3)

Kecskés András elleni csódpér

(Határnap Balassa Gyarmath augusztus 30ka 1842.)

2) 19420. 1842. Nógrád vármegye törvényszéke jelentvén, hogy Kecskés András verőzei lakos ellen csóduleti per rendeltetett, 's a hitelezőknek megjelenésére f. é. augusztus 30dik napja határidőül tűzetett ki, ugyanez közhírretétel végett olly hozzáadással megíratik, hogy tömeggondnokká Precsinszky István, perügyelővé pedig Kangyár Károly tisztit alügyészt neveztetett. Költ pünkösöd hó 24ik napján 1842. évben. 3)

Albert István elleni csódpér

(Határnap Szegszárd július 7ke 1842.)

3) 19419. 1842. Tolna vármegye törvényszéke Albert István dunaföldvári lakos ellen rendelt csóduleti pörben a hitelezők megjelenésére július 7re kitézett új határnapot országszerte kihirdettetni kérvén, e szerkesztőségnek f. é. febr. 15. 2211. sz. a. kelt körlevelére vonatkozólag meghagyatik, hogy határenen újabb időt kebelszerte közhírré téttesse. Költ pünkösöd hó 24ik napján 1842. évben. 3)

Telezer Ferencz hitese Apollonia elleni csódpér

(Határnap Temesvár július 4ke 1842.)

3) 19438. 1842. Szabad kir. Temesvár városa törvényszéke kebl-beli fűszerárú Telezer Ferencz hitese Apollonia ellen, mint ki vagyombukott férje tömegjéből hozományát követelvén e hozományára erejeig mégis férje adósságait aláírta, csódot rendelvén, és az illető hitelezők összejövételére határujul. 4ét tűzvén e szerkesztőségnek ezennel meghagyatik, hogy e csódot-estet kebelszerte azzal környékeltesse, miszerint tömeggondnokká Stein Péter, perügyelővé pedig Zvekitis Athanaz neveztettek. Költ pünkösöd hó 24ik napján 1842. évben.

Vetrelbergné báró született Sissay Eleonora és fia báró

Vetrelberg Károly elleni csódpér

(Határnap Esztergom szeptember 1. 2. és 3ka 1842.)

2) 19421. 1842. Kebelszerte kihirdetés végett tudtul adatik, hogy Esztergom vármegye törvényszéke Vetrelbergné báró született Sissay Eleonora és fia báró Vetrelberg Károly ellen csóduleti per rendelvén, a hitelezőknek megjelenésére f. é. szeptember 1. 2. és 3ik napjait tűzte ki, egyszersmind ideigleni tömeggondnokká Koller Károly tiszteletbeli alszolgabíró, 's Hamar Pál tisztit aljegyzőt nevezvén ki. Költ pünkösöd hó 24ik napján 1842. évben. 3)

3) 388. 1842. Rodler Dániel aradi szabómesternek, Bécsben lakó Danielovits Sándor mint alperes ellen indított váltóperében a f. évi majus 4én 291. sz. a. költ idézési végzés alperesnek törvényszabta uton megküldetvén; miután folyó hó

25ig mint az e végett kitézett határnapig tőle válasz nem érkezett volna, nevezett Danielovits Sándornak ezen első bíróságu váltótörvényszék előtti megjelenésére, a váltótörvénykönyv Nr. 213. §hoz képest folyó évi június 14dik napja tűzetvén ki, e határnapra ezennel idézetik. Aradi Váltótörvényszék, majus 30án 1842. 3)

Kovács Tamás elleni csódpér

(Határnap Nagyvárad július 4ke 1842.)

2) 20331. 1842. Bihar vármegye törvényszékének jelentése szerint, Kovács Tamás hitelezői csóduletének határnapjaul f. é. július 4dike rendeltetvén, 's tömeggondnokká Bakó Ferencz, perügyelővé pedig Toperczer Miklós neveztetvén, ugyanez kihirdetés végett megíratik. Költ pünkösöd hó 31. napján 1842. évben. 3)

Egensdorfer Anna elleni csódpér

(Határnap Pest július 27ke 1842.)

2) 20613. 1842. Pest városa törvényszékének jelentése szerint Egensdorfer Anna pesti lakos hitelezői csóduletének határnapjaul f. é. július 27ke rendeltetvén, 's perügyelőnek Gabányi Alajos neveztetvén, ugyanez kihirdetés végett megíratik. 3)

Guthy Lajos elleni csódpér

(Határnap Nagy-Károly szeptember 1je 1842.)

2) 19522. 1842. Szatmár vármegye törvényszéke körtvélyesi közbirtokos Guthy Lajos ellen csóduleti per rendelvén, a hitelezők megjelenésére f. é. szeptember 15 napját határidőül tűzte ki. Miis kihirdetés végett olly hozzáadással iratik meg, hogy ideigleni tömeggondnokká Domahidy Dániel táblabíró, perügyelővé pedig Táby Károly hitese ügyvéd neveztetett. Költ pünkösöd hó 24ik napján 1842. évben. 3)

Veres Sándor elleni csódpér

(Határnap Pest július 7ke 1842.)

2) 19524. 1842. Pest vármegye törvényszéke Veres Sándor táblabíró hitelezőinek csóduletére f. é. július 7ét határidőül tűzvén ki, egyszersmind ideigleni tömeggondnokká Párneczky Eduárd szolgabíró, perügyelővé pedig Hegedűs Lajos ügyészt nevezte ki, ugyanez kihirdetés végett megíratik 3)

3) Mgos székhelyi gr. Majláth János ur hitelezői részükre a tek. dunáninneni kerületi tábla előtt indított, és végkép befejezett csóduleti perben hozott ítéletek fogantatására alólírottra lévén biztatva; a végrehajtás eszközésére most lefolyó 1842ik évi augusztus 16ik 's következő napjait n. Pest vgyében helyezett török-bálinti urodalomra ezennel kitézöm, ottan kijeleendő napokon nyomban sz. kir. Buda városában létező házon, de következőleg ns Nyitra megyében kebeleztet nagyhelcezi birtokban is folytatandót. — Miről a t. cz. hitelezők és egyéb perben álló felek hivatalosan értesitetnek a végett, hogy föntebb érintett augusztus 16kán eredeti kötelezvényeikkel és más pörbe iktatott irományaikkal ugyan Török-Bálinton megjelenni, és jogaikra fölfigyázni el ne mulasztják. Nagyszombatban 1842. évi majus 12. Prileszky Prileszky Ferencz királyi tanácsnok, és a fön czimzett tábla ülnöke s. k.

99*

Fuchs Theresia elleni csöd megszüntetett. 3) 18697. 1842. Nagyszombat városa tanácsának tudósítása szerint, néhai Szlovátsék János özvegye született Fuchs Theresia mind megholt férje, mind saját hitelezőivel barátságosan megegyezvén, az ellene rendelt csödper megszüntnek nyilatkoztatott; miis február 1jén 4478. szám alatt költ körlevél folytatában közhirréttel végett megiratik. Költ pünkösdi hó 24. napján 1842. évben. 3)

Folinus János elleni csödper (Határnap Pest július 7ke 1842.) 2) 19425. 1842. Kebelszerte környékeltetés végett ezennel tudatul adatik, hogy Pest vármegye polgári törvényszéke Folinus János abonyi gyógyszeráros és hitese hitelezői csödületére határol f. é. július 7két tűzven, ideigleni tömeggondnokká ottani jegyző Laczkó István — pergondviselővé pedig Hajdu Józsefet nevezte. Költ pünkösdi hó 24ik napján 1842. évben. 3)

Pajor Antal elleni csödper (Határnap Pest július 7ke 1842.) 2) 19523. 1842. Pest vármegye törvényszéke jelentése következtében kihirdetés végett megiratik, hogy vagyonában megbukott Pajor Antal ügyész ellen csödületi per rendeltetett, 's a hitelezőknek megjelenésére f. e. július 7ik napja határidőül tűzetett ki, és ideigleni tömeggondnokká sz. endrei lakos Czvetkevits József, perügyelővé pedig Horváth Móricz ügyész neveztetett légyen. Költ pünkösdi hó 24ik napján 1842. évben. 3)

Váltótörvényszéki idézés. 2) 3438. 1842. Soller Károly panaszolt tartózkodáshelye tudva nem lévén, a Vt. II. r. 214. §. értelmében, neki a pesti Váltótörvényszék előtt, Hahn János által ellene támasztott 225 pfnyi váltóügyében tárgyalás végetti megjelenésre f. évi július 20ik napjának reggeli 9 órája ezennel kitézetik. Költ Pesten a k. e. b. Váltótörvényszék 1842. évi június 2. tartott üléséből. 3)

J. G. Rudolph et Compagnie elleni csödper megszüntetett. 3) 18494. 1842. Szabad kir. Pozsony városa tanácsa jelentvén, hogy J. G. Rudolph et Compagnie czim alatt kebelében létező norimbergi kereskedés hitelezőivel barátságosan megegyezett, az ellene rendelve volt csödper megszüntetett; ugyanez f. é. január 25n 3770. sz. alatt költ körlevél folytatában közhirréttel végett megiratik. Költ pünkösdi hó 17ik napján 1842. évben. 3)

Peringer Francziska elleni csödper (Határnap Pest július 8ka 1842.) 3) 18692. 1842. Özvegy Peringer Francziska pesti lakosné hitelezői csödületének határnapja 1842. évi július 8ra tűzetvén ki 's perügyelőül Remellay Gusztáv hités ügyvéd neveztetvén; ugyanez Pest városa tanácsának felírása következtében kihirdetés végett megiratik. Költ pünkösdi hó 24. napján 1842. évben. 3)

Megérkezése és elindulása a gőzhajóknak Pesten. Megérkezik Bécsből este) naponkint. Elindul Bécsbe reggel) . Megérkezik Orsovából délelőtt minden hétfőn és pénteken. Elindul Orsovába reggel 4 órakor minden vasárnapon és csütörtökön. Elindul Zimony és Drenkovába reggel 4 órakor. Ezenkívül minden 14 nap alatt jár egyszer a vonat Pest és Drenkova közt. „A r p á d” vontatóhajó elindulása Pozsonyba és Bécsbe történik minden szerdán reggeli 6 órakor helypénz Bécsbe I. 6 frt 30 kr. — felül 4 frt. e. p. Pozsonyba I. 4 frt 40 kr. — „ 3 frt. e. p. Bécsből minden vasárnap megérkezik.

Arverési hirdetés.

IV. Osztály mely tészen	3185 hold 818 ⁰ / ₁₀₀
V. " " "	619 " 231 "
VI. " " "	415 " 426 "
VII. " " "	880 " 557 "
VIII. " " "	815 " 66 "
IX. " " "	268 " 53 "
X. " " "	567 " 323 "
XI. " " "	694 " 843 "
XII. " " "	565 " 929 "
XIII. " " "	291 " 319 "
XIV. " " "	579 " 633 "

Tudni valók:

Hirdetmény. 1) A nmgm. kir. udv. Kamara rendeletéből a Liptómezőgyében keblezett kir. kamr. hradeki uradalom részéről f. évi aug. 16án dele. 9 orakor a hradeki várbán, nyilvános árverés útján hat egymásutáni évre, u. m. 1842. nov. 1jétől 1848d. oct. végeig a legtöbbet ígérőnek követc. urasági földdek adatnak haszonbérbe, u. m. 1) Hybba mezővárosban 175³/₁₀₀ hold szántóföld, 79⁷/₁₀₀ h. rét, 10¹/₁₀₀ hold káposztás és kenderföld. 2) Vichodnán 258²/₁₀₀ hold szántóföld; és 3) Plostin-Ilhanovban 157 h. szántóföld; 10²/₁₀₀ h. rét, és 25¹/₁₀₀ h. legelő. Bérleti szándékozók a bérlet-föltételről bővebben értesülhetnek részint a hradeki praefectoratnsi iróteremben, részint a kir. gazdas. hivatalnál; szükséges egyszerűs mind a bérleti szándéklóknak elegendő biztosítékkal ellátva lenniük 's ezt az árverés kezdete előtt hitesen kimutatniok. 3)

1) A magyar- és erdélyországi egyházi névkönyvet illetőleg ezzel tudokra adatik a t. cz. előfizető uraknak, hogy e terjedel-

Balogh Pál, és hitese Agoston Amália elleni csödper (Határnap Pest július 7ke 1842.) 2) 19421. 1842. Pest vármegye törvényszéke jelentvén, hogy Balogh Pál, és hitese Agoston Amália hitelezőknek csödületére f. é. július 7ik napja tűzetett ki, 's a tömeg ideigleni gondnokává Agoston József táblai ügyész, perügyelővé pedig Horváth Menyhért ügyész neveztetett — ugyanez kihirdetés végett megiratik. Költ pünkösdi hó 24ik napján 1842. évben 3)

Stanischich Adám elleni csödper (Határnap Ujvidék június 22ke 1842.) 3) 18983. 1842. Ujvidék városa tanácsa által ottani vagyonbukott szüicsmes. ter Stanischich Adám ellen csödper határozatván, annak megindítására, valamint a hitelezők megjelenésére 1842. évi június 22dik napja tűzetett ki, 's tömeggondnokká Neskovits Péter, perügyelővé pedig Kosztits Sándor hités ügyvédek rendeltettek; miis kihirdetés végett megiratik. Költ pünkösdi hó 24dik napján 1842. évben. 3)

Szieber Ferencz és hitese **Faczmann Crescentia** elleni csödper (Határnap Trenesiny september 1je 1842.) 2) 18980. 1842. Trenesiny vármegye törvényszékének felírása szerint Szieber Ferencz visztolai papirgyáros, és hitese született Faczmann Crescentia hitelezői csödületének határnapja 1842. évi september 1re tűzetvén ki, 's perügyelővé Thurzó Mihály ügyvéd, tömeggondnokká pedig Tersztvanszky Alajos esküdt neveztetvén, ugyanez közönségesítés végett megiratik. Költ pünkösdi hó 24dik napján 1842. évben. 3)

Somogyi Szabó József elleni csödper (Határnap Szegszárd július 6ka 1842.) 3) 19418. 1842. Tolna vármegye törvényszékének felírása következtében szokott kihirdetés végett ezennel megiratik, hogy somogyi Szabó József tolnai lakos hitelezői csödületének határnapja 1842. évi július 6kára tűzetett ki, tömeggondnokká Gözsy Máté tolnai uradalmi igazgató, perügyelőül pedig Kis Ferencz tisztí alügyész neveztetvén. Költ pünkösdi hó 24ik napján 1842. évben. 3)

Dobrovits Gábor, Reinitz Albert és Polák Bálint elleni csödper (Határnap Kanizsa július 20ka 1842.) 2) 19410. 1842. Zalamegyében keblezett Kanizsa mezőváros tanácsa által kebelbeli lakosok Dobrovits Gábor, Reinitz Albert kereskedő, és Polák Bálint festő hitelezői csödületére f. é. július 20ára tűzött határidő keblezerte környékeltetés végett azon megjegyzéssel adatik tudatul, hogy tömeggondnokoknak az első csödre nézve ugyan Plander Ferencz, a két utóbbira nézve pedig Horváth János, — perügyelőknék pedig az első csödben Németh János, a másik kettőben pedig Plander Ferencz mindnyájan hités ügyvédek neveztettek. Költ pünkösdi hó 24ik napján 1842. évben. 3)

Pusztai birtok
1) Kerestetik egy **Vevő által t. Pest** vagy tek. **Fejér vármegyékben egy nemesi pusztai birtok. Ára 40—50 ezer pengő forintra rughat. Bővebben értekezhetni iránta Szeles Lajos ügyvéddel, Pesten, lakása Ujviláguteza, Ilkey-házban. 2)**

3185 hold 818 ⁰ / ₁₀₀	1) A haszonbérlet ideje kezdődik részint január 1jén 1843, részint pedig 1843ik sz. György naptól.
619 " 231 "	2) A kótyvalni kívánók, azonfelül hogy elegendő bánatpénzzel, mely kótyátólul 2 fr. 30 kr. vált. határozatott, ellátva legyenek, szükséges egyszerűs mind hitelen kimutatniok, hogy sem ezen garmadnál, sem pedig másutt haszonbéri hátramaradásban nincsenek, mivel különben a haszonbérlethez nem boesáttatnak.
415 " 426 "	3) A többi árverési föltétel mindeunap Aradon a zárlott-tömeg ügyészénél 3 fekete ló-utca 421dik ss. a. megolvashatók. 's kaphatók. 6)
880 " 557 "	
815 " 66 "	
268 " 53 "	
567 " 323 "	
694 " 843 "	
565 " 929 "	
291 " 319 "	
579 " 633 "	

Köbber Jakab szij- és kocsigyártó (hatvani-utczában a „Hatvanikapához” nevű czimernél) 3)

2) A kir. örök-alapítványi somlyó-vásárhelyi uradalomnak veszprémmegyébeni túskevári mezővárosban helyezett pin-czejében lerakott 1834. 1839. és 1840k évi termés öszvesen 605¹/₁₀₀ akó ó. és 1841dik évi termés 411³/₁₀₀ akó új és jó minéműségű borai folyó 1842. évi június 27. és 28ik napján, az e' nem kelés esete-re pedig augusztus 8. napján azon pin-czenél tartandó közönséges árverés útján, minden felsőbb jóváhagyás fentar-tása nélkül, tüstintí készpénz fizetés mellett el 's által adatnak, mely árverésre a kitézött időben 's helyen a vevők kész-pénzzel ellátva hivatalosak. 3)

Árverési hirdetés. A kir. pesti Váltótörvényszék részéről ezennel közhirre tétetik: miszerint Pesten belvárosi Leopoldutczában 212ik szám alatti házban földszint, folyó 1842. évi június 14dik 's következő napjain a szokott árverési órákban, különfele házi bútorok, jelesül aranyozott rámjú tükrök, fényezett íróasztal, panlagok székekkel, fenálló fényezett almáriomok, zongora és több ilyen ingóságok árve-rés útján készpénzfizetés mellett el fog-nak adatni. Kelt Pesten június 5. 1842.

Értesítvény. 2) Hogy minden további félreértésnek ele-je vétessek, alólírt ezennel köztudomásul adja, hogy a hazai nyilvános hírlapokban közlött esödjelentés **Köbber József**et, kinek a városi színházterén van boltjanem pedig az itt alólírottat illeti ki már 27 év óta a hatvaniutczában tulajdon, házában a **Hatvani-kapához** nevű czimernél tartja kocsirakhelyét, hol jelenleg is kellő választásban kaphatni új kocsikat.

Juheladás. 1) Csanádmegyében keblezett kaszape-regi pusztán 500 darab további tartásra minden tekintetben alkalmas anyabirka szabad alku mellett eladó. 3)

PESZ
Megjelenik e p...
nyas és művés...
hat: kétszer: Sz...
baton, két-két iv...
közöl minden hi...
négyes szelet s...
ezüst kr...

Szer

T

Magyar...
Névmagyar...
Pozsegi tüzk...
városi hírek...
dősítés. — Fel...
lítás ügyében...
tatása. — Ismé...
lelki adakozás...
gyűlése. — A...
választása tárg...
tárgyozás közl...
uj, Sár o sm...
forrongó tisztv...
tisztí kar. —

Külföld...
merénye. — Le...
— Miles vámsz...
parlament-refo...
gol szegény m...
nholt, kopony...
Francz...
zék Spanyol v...
velkamrában...
Spányo...
hoz. Espronce...
Német...
hollandi-belga...
Mexico...
Vegyes...
Ór. Czáf...
megfejtett jog...
vető oláhok E...
Hírlő. I...
lelet, dunaviz...

Mag
A nm. mag...
orehoviczai n...
urált tisztiro...
kriviputi melle...
Károly károly...
nazá. (Hir.)...
Echter...
Főlségétől saj...
mosb engedele...
re változtaták.

† P

Az a d...
véhány esemé...
részint a meg...
adott okainkn...
tagadatni oha...
minthogy mi...
nézetinket el...
Kijelentem

minden törv...
szabad-kerül...
az illető törvé...
birtokos haz...
lapitandó kul...
rányban kívár...
mind, hogy...
elméletileg ta...
egyezhetőnek...
jelentés által...
zéstül magunk...
kijelentésnél...
videbb vázlat...
adó arány...
letkezendő u...
szint ország...
Készakarla te...
hitünk az a...
lehet az adó...
dórendsz...
részletivel eg...
az országgyü...
Miben, 's...
rendbeli műk...